Книжн. палата
УзССР Давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 212 (8. 154) ◆ 1992 йил 28 октябрь, чоршанба ◆ Нархи 2 сўм.

Ишонч ёрлиғи топширилди

Буюк Британиянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Брайн Фолл мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Ишонч ёрлиғини топшириш маросимида Ўзбекистон ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Ф. Тешабоев ҳозир бўлди.

(УзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

УЗБЕКИСТОН МОНТАЖ ВА МАХСУС ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ («ЎЗМОНТАЖМАХСУСҚУРИЛИШ») АССОЦИАЦИЯСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Монтаж ва махсус қурилиш ташкилотлари ҳамда корхоналарини бозор муносабатларига ўтказишнинг ташкилий ва иқтисодий шарт-шароитларини яратиш, уларнинг хўжалик мустақиллигини кенгайтириш, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришга оид тадбирларни амалда рўёбга чиқариш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Монтаж ва махсус қурилиш ишлари вазирлиги тугатилсин.

Ихтиёрий асосда Ўзбекистон Монтаж ва махсус қурилиш ишлари («Ўзмонтажмахсусқурилиш») ассоциациясини ташкил этиш тўғрисида монтаж, ихтисослаштирилган қурилиш, созлаш, илмий-тадқиқот ва лойиҳа ташкилотлари, металл конструкциялар тайёрлаш заводлари ҳамда бошқа корхоналар меҳнат жамоаларининг таклифи қабул қилинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Монтаж ва махсус қурилиш ишлари ассоциацияси:

ижара, коллектив, акционерлик ташкилотларини ҳамда мулкчиликнинг бошқа шаклларига асосланган монтаж, ихтисослаштирилган қурилиш, созлаш, илмий-тадқиқот ва лойиҳа ташкилотларини, саноат ва транспорт корхоналарини ихтиёрий пайчилик асосида бирлаштирувчи юридик шахс ҳуқуқларига эга бўлган хўжалик ассоциациясидир;

ўз фаолиятини муассислар йиғилиши тасдиқлаган ва вазирлар маҳкамаси билан келишилган ассоциация низомига мувофиқ тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини бошқариш принциплари асосида ташкил этади.

3. Қуйидагилар «Ўзмонтажмахсусқурилиш» ассоциацияси фаолиятининг асосий вазифалари қилиб белгилансин:

республика халқ хўжалиги ва аҳолисининг юқори сифатли қурилиш маҳсулотига, махсус қурилиш-монтаж ишларига ва хизматларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш мақсадида ассоциацияга кирувчи трестлар, корхоналар ва ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш;

ягона илмий-техникавий сиёсат ўтказиш, асосан материалларнинг янги турларини, ускуналарни монтаж қилиш ва улардан фойдаланишнинг илғор системаларини, уй-жой, ижтимоий-маданий ва саноат иншоотларини қуриш технологияларини ишлаб чиқиш ҳамда жорий этиш;

ассоциацияга кирувчи корхоналар ва ташкилотларга бозор муносабатларига ўтишда, уларни ижара, коллектив, акционерлик ва бошқа ташкилий-ҳуқуқий шаклларга айлантиришда кўмаклашиш;

ассоциацияга аъзо бўлган корхоналарни иқтисодий ва ижтимоий ривожлантириш истиқболларини белгилаш, биргаликдаги инвестиция фаолияти, меҳнат жамоаларининг ижтимоий аҳволини яхшилаш, уларнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш соҳасида ягона стратегияни рўёбга чиқариш;

маҳсулот етказиб берувчилар, жумладан, ташқи иқтисодий фаолиятда маҳсулот етказиб берувчилар билан узоқ муддатли бевосита алоқалар ўрнатишда корхоналарга кўмаклашиш, уларга тижорат, маркетинг хизматлари ва бошқа хил хизматлар кўрсатиш.

4. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида Ўзбекистон Монтаж ва махсус қурилиш ишлари ассоциацияси фаолиятини ташкил этиш масалаларига оид қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 27 октябрь.

ЭРТАГА ТУРКИЯ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ — МУСТАҚИЛЛИК КУНИ

РЕСПУБЛИКА КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

26 октябрь куни Туркиянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Вулқон Чотур Туркия Республикаси эълон қилинган куннинг 69 йиллиги муносабати билан қабул маросими ўтказди.

Қабулда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси Ш. Йўлдошев, вазирликлар, идораларнинг раҳбарлари ва жамоатчилик вакиллари қатнашдилар.

ТАРАҚҚИЁТНИНГ ИБРАТЛИ ЙЎЛИ

29 октябрда Туркия Республикаси анъанавий миллий байрам — Мустақиллик кунини кенг нишонлайди. Мустақил Узбекистон халқи қондош турк биродарларини бу улуғ шодиёна билан чин дилдан муборакбод этар экан, дўст ва қўшни давлатнинг тараққиётнинг кенг йўлидан дадил ва шахдам одим отаётганлигини фахр билан таъкидлайди. Ана шу дамларда биз Туркия Ўзбекистон мустақиллигини биринчилар қатори тан олганлигини ғоят мамнуният билан эслаймиз.

Туркия XXI асрга иқтисодиёти ривожланган илғор давлатлар қаторида қадам қўймоқда. Лекин ҳам Европа, ҳам Осиёда жойлашган бу мамлакатнинг ҳозиргидай гуркираб ўсиши бирданига бўлгани йўқ. Асримиз XX йилларининг бошларида ҳокимият тепасига келган турк халқининг асл фарзанди Мустафо Камол Отатурк Усмон империяси вайроналари устида Туркия жумҳуриятини бунёд этишга киришди. У ватанини Европа шаклидаги замонавий давлатга айлантиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Шу сабабдан мамлакатда бир қатор тубислоҳотлар ўтказилди.

Лекин Туркиянинг шарқ ва ғарбда тутган ўрни фақатгина кейинги ўн йил ичида ғоят ошиб кетди. Унда мамлакат президенти Турғут Ўзалнинг хизматлари улкандир. Сўнгги 70 йил ичида Турғут Ўзал Туркиянинг саккизинчи президенти ҳисобланади. Мамлакат иқтисодий муваффақиятларининг асосий омилларидан бири — бу президентнинг чет эл иқтисодий тараққиётини яхши биладиган етук мутахассис эканлигидир. Чунки Ўзал узоқ йиллар АҚШ иқтисодиётини яхши ўрганган эди. Айни пайтда у Туркия иқтисодиётининг таянчи бўлмиш майда ҳунармандлар, ишбилармон доиралар, савдо-сотиқ билан шуғулланувчи кишилар тадбиркорлиги ва ташаббусига кенг имкониятлар яратиб берди.

Ҳаётимиз тарзи, урф-одатларимиз жуда яқин бўлган Ўзбекистон учун ҳам Туркиянинг тараққиёт йўли ибрат бўла олади. Ҳозир, «турк андозаси» таърифини олган иқтисодиёт муваффақиятлари асосида ғарб технологиясини жалб қилиш, мамлакат ичкарисида ва ташқарисида янги бозорларни ташкил этиш ётади.

Туркияда эркин иқтисодий ҳудудларни ташкил қилиш ҳам катта аҳамиятга эга бўлди. Ана шу тадбирларга ўз вақтида турли вазирликлар қарши чиқди. Лекин танланган йўлдан қайтилгани йўқ. Ҳатто чет эл сармоясига ҳеч қандай солиқ олинмасдан, йигирма йил муддатга ерлар ижарага ҳам берилди. 1988 йил март ойида Ўрта денгиз соҳили Мерсинда эркин иқтисодий ҳудуд ташкил топди. Сўнгра бундай иқтисодий ҳудудлар Анатоль, Измир, Юмурталикда ҳам вужудга келди. Бугунги кунда бу иқтисодий ҳудудларда 150 дан ортиқ турк ва чет эл фирмалари фаолият кўрсатмоқда. Бунинг натижасида мамлакатга энг сўнгги техника ютуқларига асосланган Ғарб технологияси кириб келмоқда. Келганда ҳам текинга келмоқда. Ўз навбатида Туркия маҳсулотлари учун чет элларнинг дарвозалари бемалол очиқ турибди. Биргина Измирда эркин иқтисодий ҳудуднинг ташкил этилиши 72 минг ишчини иш билан таъминлашга имконият яратиб берди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Туркияга расмий сафари, юртимизга Туркия Республикаси Бош вазири Сулаймон Демирэл жанобларининг келиши мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларни ғоят кенгайтириш ва чуқурлаштириш учун ҳамма имкониятларни яратиб берди. Тошкентда Туркия элчихонаси ўз фаолиятини бошлади. Ўзбекистонда кўплаб қўшма корхоналар ташкил этилиши, ёшларимизнинг Туркиянинг энг замонавий ўқув юртларида таҳсил олаётганликлари, бизга кўрсатилган инсонпарварлик ёрдами, Ўзбекистон «ойнаи жаҳони» орқали Туркия телевидениеси кўрсатувларини томоша қилаётганлигимиз — бу ҳамкорликнинг илк меваларидир. Тошкентда биринчи бўлиб Туркия элчихонасининг очилиши эса нур устига аъло нур бўлди. Ҳеч шубҳа йўқки, бу ҳамкорлик уфқлари янада кенгаяди. Ўзбекистон — Туркия дўстлиги ва биродарлиги мустаҳкамланиб бораверади.

Ғаффор ЖАББОРОВ.

БУЮК БРИТАНИЯНИНГ УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ

БРАЙН ФОЛЛ

1937 йил 13 декабрда туғилган. Лондондаги Муқаддас Павел мактабида таълим олган, сўнг Магдален, Оксфорд коллежларида ўқиган. Мичиган дорилфунуни (АҚШ) ҳуқуқшунослик мактабини тугаллаган.

1962 йилда — дипломатия хизматини бошлаган.

1963 йилда — Ташқи ишлар вазирлиги БМТ бўлимида ишлаган.

1965 йилда — Москвага хизматга юборилган.

1968—1970 йиллар — Женевада, Буюк Британиянинг БМТ ваколатхонасида ишлаган.

1970—1971 йиллар — фуқаролар хизмати коллежи курсининг раҳбари.

1971—1975 йиллар — Ташқи ишлар вазирлиги Шарқий Европа мамлакатлари ва СССР бўлимида, Ғарбий ташкилотлар бўлимида ишлаган, Хельсинкида Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлиги бўйича тайёрлов музокаралари Британия ҳайъати бошлиғи.

1976—1977 йиллар — Харвард дорилфунуни халқаро ишлар марказида ишлаган.

1977—1979 йиллар — Буюк Британиянинг Москвадаги элчихонасида сиёсий маслаҳатчи.

1979—1980 йиллар — Ташқи ишлар вазирлиги энергетика, фан ва фазо бўлими раҳбари.

1980—1981 йиллар — Шарқий Европа ва СССР бўлими раҳбари.

1981—1984 йиллар — ташқи ишлар вазирининг шахсий котиби.

1984—1986 йиллар — НАТО Бош котиби маҳкамасининг мудири.

1986—1988 йиллар — Ташқи ишлар вазири ўринбосарининг ҳамкорлик мамлакатлари масалалари бўйича ёрдамчиси.

1989—1992 йиллар — Канадада олий комиссар (элчи).

1992 йил сентябрдан — Буюк Британиянинг Ўзбекистон Республикасидаги ўриндошлик бўйича фавқулодда ва мухтор элчиси. Қароргоҳи Москвада.

Оилали, уч фарзанди бор.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ.

Малайзия киноси — Ўзбекистон экранларида

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг XI халқаро кинофестивали хотиралари ҳали тошкентликларнинг эсидан чиққани йўқ. Ўзбекистон пойтахтининг маданий турмушида яна бир воқеа — Малайзия кино ҳафталиги бошланди. Республика кино уйида 26 октябрь куни ҳафталикнинг тантанали очилиш маросими бўлди.

Малайзия киносининг арбоблари гарчи Тошкент кино анжуманига ҳозирлик кўрган бўлсалар ҳам, ўзларига боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра унга кела олмаган эдилар. Бир ҳафта давомида улар ўз мамлакатининг кинематографияси соҳасидаги ютуқлари билан ўзбекистонликларни таништирадилар.

Ҳозирча Малайзия киноси республикамизнинг кўпчилик томошабинларига унчалик маълум эмас. Ҳозир Осиё Тинч океан минтақасидаги энг тараққий этган давлатлар жумласига кирувчи бу мамлакат миллий кинематографияни ривожлантиришда ҳам шаҳдам одимлар қўймоқда. Мамлакат кино усталари Тошкентга олтита бадиий фильм олиб келишди, бу фильмлар Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Чирчиқ, Олмалиқ, республиканинг бошқа шаҳарлари кинотеатрлари экранларида кўрсатилади.

Лентаnumbers кўрсатишдан аввал Малайзия кинематографияси арбоблари билан учрашувлар бўлади. Улар орасида кўпгина «экран юлдузлари» бор. Ҳафталикни очиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг яқинда Малайзияга қилган расмий ташрифи чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликка асос солингани таъкидлаб ўтилди.

Малайзия Ўзбекистон кинематографиясига жуда қизиқиб қарамоқда. Фильмлар ишлаб чиқарувчи миллий корпорация (финас) раиси Тан Сри Абдул Самад Идрис амалий музокаралар учун Тошкентга келди. Меҳмонлар икки мамлакат кино арбоблари ҳамкорлигининг истиқболларига — қўшма фильмлар яратиш, ленталарни прокат қилиш имкониятларига қизиқиб қарамоқдалар.

Малайзиянинг Ўзбекистондаги кино ҳафталиги тантанали очилиши маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Э. Самандаров, Малайзиянинг Ўзбекистондаги элчиси Муҳаммад Ҳорун қатнашдилар.

* * *

27 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Э. Самандаров Малайзия ахборот вазирининг ўринбосари Рэлев Аефрей бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

(ЎзА).

Тошкент шаҳар маиший трикотаж уюшмасида [illegible] Маҳсума Кўзиева [illegible]

СУРАТДА: Маҳсума Кўзиева иш устида.

Абдуваҳоб Тўраев сурати.

Спорт янгиликлари

КЕЧА кечқурун Улуғбек Эштоев раҳбарлигидаги Ўзбекистон Олимпия комитети делегацияси махсус самолёт билан Мексиканинг Акапулько шаҳрига учиб кетди. Ер юзининг энг машҳур дам олиш масканларидан бири ҳисобланмиш мазкур шаҳарда жаҳон олимпия комитетлари ва 2000 йилги Олимпиада ўйинларини ўтказишга даъвогар Пекин, Бразилиа, Милан, Истамбул, Сидней, Берлин, Манчестер ва Тошкент шаҳарлари вакилларининг навбатдаги музокара-ю мусоҳабалари бўлиб ўтади.

* * *

Белградда Борис Спасскийга қарши дона сураётган Роберт Фишернинг Югославияга бўлган ҳурмати чексиз. Чунки шахмат бўйича жаҳоннинг ўн биринчи чемпиони ҳаётининг кўплаб қувончли лаҳзалари бевосита мана шу давлат билан боғланган. Масалан, 1959 йили айнан шу ерда 15 ёшли Роберт гроссмейстерлик талабларини бажарган эди. Яқинда бўлиб ўтган матбуот конференциясида у Югославияда қолиш истагида эканлигини таъкидлади. Ҳозирча 8:4 ҳисобида Фишер фойдасига ҳал бўлаётган учрашув Борис Спасскийнинг бетоблиги сабабли кечиктирилди.

Тилбургда эса 64 шахматчи иштирокидаги йирик халқаро мусобақа ниҳоясига етмоқда. Якшанба куни ярим финал баҳсларида минсклик Борис Гельфанд америкалик Гата Камскийни, англиялик Майкл Адамс эса исроиллик Илья Спиринни мағлубиятга учратиб, финалга чиқишди. Эслатиб ўтамиз, финалда ғолиб чиққан шахматчига 100 минг гульден берилади.

• • •

Россия ўсмирлар терма жамоаси кеча Люксембург ўсмирлар терма жамоасини қабул қилиб 2:1 ҳисобида ғолиб чиқди. Тўпларни Шербаков, Бесчастних, исландияликлардан эса Амадио киритди.

Бугун эса жаҳон чемпионатининг навбатдаги саралаш баҳслари бўлиб ўтади. Россия миллий терма жамоаси футболчилари Москвада Люксембург терма жамоасини қабул қилади.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Урганчда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг вилоят бошқармаси пулларни алмаштирадиган пункт очди. Энди бу ерда чет эл валютасини сўмларга ва сўмларни чет эл валютасига ҳеч бир муаммосиз алмаштириш имконияти туғилди.

⊙ Навоий вилоятидаги янги лицейда ишлаш ва ўқишни ихтиёр қилганлар учун танлов ўтказилди. Шаҳар халқ таълими бўлими базасида иқтисодиёт лицейи ташкил этилди. Унда математика, бозор иқтисодиёти, саноат ва савдо менежментлиги, маркетинг соҳалари бўйича таълим берилади.

⊙ Наманган давлат университетининг чет тиллар бўлими талабаларининг ўқув жадвалига қўшимча машғулотлар киритилди. Шуниси диққатга сазоворки, бу машғулотларни вилоят марказига келган Вашингтон университетининг ўқитувчилари олиб бормоқдалар. Америкалик олти ўқитувчи талабаларга таълим бериш билан бир қаторда вилоятнинг кўпгина корхона ва ташкилотлари ходимлари шуғулланаётган чет тилларни ўрганиш минтақа маркази тингловчиларига ҳам инглиз тилини ўзлаштиришларида яқиндан ёрдам бермоқдалар.

⊙ Қўнғиротда тишларни даволайдиган янги поликлиника ўз мижозларига эшикларини очди. Бу ерда бир кунда 300 беморга тиббий ёрдам кўрсатилмоқда. Янги тиббиёт муассасасини Қорақалпоғистон Республикасининг 6-қурилиш-тиклаш бошқармаси жамоаси бунёд этди.

⊙ Тошкентга дори-дармон ортилган учта самолёт Туркиядан етиб келди. Бу қимматбаҳо юк мазкур дўст мамлакатдан Ўзбекистонга ажратилган маблағ эвазига харид қилинди. Ҳозир Туркияда тўртинчи самолёт Тошкент сафарига ҳозирлик кўрмоқда. Унга ҳам қимматли дори-дармон ва асбоб-ускуналар жойланган.

ҲАМДУСТЛИКДА

⊙ Кеча Москвада Россия ташқи ишлар вазирлиги ҳайъатининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда Россиянинг ташқи сиёсат борасида олиб бораётган ишлари тўғрисида сўз борди. Мажлисда қатнашган Россия Президенти Борис Ельцин ташқи ишлар вазирлигининг фаолиятини танқидий нуқтаи назардан таҳлил этди.

⊙ Кеча Украина Олий Кенгашининг сессиясида Украинанинг янги Вазирлар маҳкамаси тасдиқланди. Маҳкамада Бош вазирнинг битта биринчи ўринбосари лавозими қолди. Бу лавозимга таниқли украин олими Игорь Юхновский сайланди. Ҳукумат таркибига Бош вазирнинг бешта янги ўринбосари, 21 вазир киритилди.

⊙ Жалолобод вилоятида вазият жуда кескинлашди. Шаҳарнинг марказий майдонида маҳаллий ҳокимият бошлиғи Б. Осмонова қарши бўлганларнинг митинглари унга тарафдор бўлган кишиларнинг митинглари билан алмашиб турди. Кеча кечқурун Жалолободга Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев келди. У жамоатчилик билан учрашди, турли даражадаги раҳбар депутатлар билан кўп соатли суҳбат ўтказди. А. Акаевнинг бу ерга келиши вазиятни бир мунча юмшатди. Б. Осмонов Президентдан уни истеъфога чиқаришни сўради.

⊙ Москва мэри Юрий Лужков «тез ёрдам»да ишлайдиган тиббиёт ходимларини ҳимоя қилиш бўйича қўшимча чоратадбирлар тўғрисидаги фармойишга имзо чекди. Энди уларга кунлик овқатланишлари учун 100 сўмгача пул берилади.

⊙ Москва банклараро валюта биржасининг навбатдаги савдосида доллар қиймати яна юқорига сакраб кетди. Шундай қилиб, бир долларга бизнинг 393 сўмимиз тўғри келди. Бу аввалги савдо билан солиштирганда 25 сўм ортиқ деган сўздир.

ХОРИЖДА

⊙ Эстонияда ўтган уч ой мобайнида турмуш даражаси уч баравардан зиёдроққа қимматлашди. Бу ерда эълон қилинган статистик маълумотларга қараганда бир йил ичида республикада турмуш даражаси ўн уч баравардан зиёдроққа ошди. Уз валютаси— эстон кроналари муомалага киритилган 20 июндан то шу кунга қадар нарх-навонинг ошиши 46 фоиздан кўпроқни ташкил этди.

⊙ 1 ноябрдан бошлаб Литва пойтахтида шаҳар автобуси ва троллейбусидан фойдаланганлик учун тўланадиган ҳақ 6 талонни ташкил этади. Бу бизнинг 9 сўмимизга тенг келади.

⊙ Исроил ташқи ишлар вазири Шимон Перес ўзининг Испанияга қилган ташрифини тўхтатишга мажбур бўлди. Унга рафиқасининг юрак хуружи хасталигига чалинганлиги тўғрисидаги хабарни етказишди.

⊙ Жанубий Корея социалистик ишчилар уюшмасининг етакчиси—Сеуль давлат университети талабалар кенгашининг 29 ёшли раиси Пэк Тхэ Ун умрбод қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Сеуль округ суди уни мамлакатда қуролли қўзғолон кўтаришга уринишдаги давлат хавфсизлиги тўғрисидаги қонунни бузганликда айблади.

«ПАХТА—92» КЎРГАЗМАСИ

ШУ йилнинг ноябрь ойида Тошкентда Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, «Ўзэкспоцентр» ва «Негус Эскпо» фирмаси ташаббуси билан уюштирилаётган «Пахта-92» кўргазмаси бўлиб ўтади. Унда пахтани йигиришдан тортиб ипак газлама тайёрлашга қадар бўлган вазифаларни ичига олган энг замонавий ускуналар намойиш этилади.

Кўргазмада МДҲ га аъзо давлатлардан ташқари Дания, Швеция, Бельгия, Швейцария, Нидерландия, Польша, Буюк Британия, Чехословакия, Германиянинг нуфузли фирмалари иштирок этиш истагини билдирдилар. Бу эса қатнашчиларга саноати тараққий этган Европа давлатларининг маҳсулотлари билан танишибгина қолмай, ўзаро ҳамкорлик тўғрисида шартномалар тузиш учун ҳам қулай имконият беради.

Азиз ЗОКИРОВ.

---

* Обуна—93 * Обуна—93

ТАРТИБ ПОСБОНЛАРИ СЕВИБ ЎҚИШАДИ

МИРЗО Улуғбек район Ички ишлар бошқармаси бўлим ва бўлинмаларида юрт осойишталигини қўриқлаётган тартиб посбонлари учун 10 нусха «Тошкент оқшоми» газетасига обуна ташкил этилди. Бунинг учун район Ички ишлар бошқармаси қошида фаолият кўрсатаётган «Тартибот» ижтимоий-жамоат фондидан 2550 сўм маблағ ажратилди.

— «Тошкент оқшоми» газетасида жиноятчиликка қарши кураш, милиция олдида турган муаммолар айниқса кенг ёритилиб борилади, — дейди биз билан суҳбатда район ИИБ бошлиғининг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича ўринбосари Уткур ака Жўраев. — Жумладан, «02»: «хабарлар, ҳодисалар» саҳифасида милиция ходимлари томонидан амалга оширилаётган қийин, аммо шарафли хизмат ҳақида бири-биридан қизиқарли мақолалар бериб борилиши сабабли уни ходимларимиз доимо қизиқиб ўқийдилар. Мен келаси йили ҳам «Оқшом» саҳифаларидан турли мавзуларни ўз ичига олган кенг қамровли материаллар ўрин олишига аминман.

Дамир ИСЛОМОВ.

«Тошкент оқшоми»га обуна давом этмоқда

Яна бир бор эслатиб ўтамиз:

⊙ Бир йиллик обуна нархи — 510 сўм.

⊙ Олти ойга — 255 сўм.

⊙ Уч ойга — 127 сўм 50 тийин.

⊙ Бир ойга — 42 сўм 50 тийин.

«Тошкент оқшоми» Ўзбекистонда атиги уч-тўрт нашрлар қаторида ҳафтасига беш марталан чиқадиган газета эканлигини унутманг!

* *Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳаси—умумхалқ муҳокамасида*

ҚОНУНИМИЗ АДОЛАТЛИ БЎЛСИН

МУСТАҚИЛ Республикамизнинг янги Конституцияси лойиҳасининг яратилиши [illegible]

[illegible]

...да киритилиб шундай ёзиб қўйиш керак. «Ўзбекистон Республикаси фуқаролари турли сиёсий қарашлари учун таъқиб қилинмайдилар», деган модда бўлиши лозим.

IX бобдаги 37-модда жуда ғализ, уни чуқур таҳрир этиш лозим. Лойиҳада «Барча ёлланиб ишлаётган фуқаролар дам олиш ҳуқуқига эгадир. Иш вақти ва ҳақ тўланадиган меҳнат таътилининг муддати қонун билан белгиланади». Биринчидан, ёлланиб деган сўзни «меҳнат шартномаси ёки контракт асосида ишлаётган» деган сўз билан алмаштириш керак. Ҳамма ҳам, масалан хизматчилар ёлланиб эмас, балки шартнома асосида меҳнат қиладилар.

[illegible]

...рият, судьяни — ҳакам деб яна истеъмолда қўллайверсак, унда атамашуносликда палапартишлик кўпаяверади. Конституцияда қабўл этилаётган сўзлар кундалик истеъмолда ҳам, матбуотда ҳам бир хил бўлиши даркор. Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Атамашунослик қўмитаси Қонундаги ҳар бир сўзнинг мағзини чақиб, яна бир кўриб чиқса ёмон бўлмайди.

Янги Конституциямиз ўзимизга, болачақамизга бахт-саодат келтиришидан умидворман. Мустақиллигимиз қонунийлашаверсин.

Бахтиёр КАРИМОВ,
Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи мукофоти совриндори, олий тоифали муаллим.

Тошкент чинни заводи маҳсулотларига бўлган талаб йилдан-йилга ортиб бормоқда. Корхона буюмларининг харидоргир бўлишида завод мусаввирларининг ҳам хизматлари катта. Сиз суратда кўриб турган Ййра Икромова ҳам 12 йилдан бери мана шу корхонада мусаввирлик қилади. Унинг томонидан яратилган янги «Грация» сервиси харидорлар эътиборини ўзига тортмоқда.

* *Шароф Рашидовнинг 75 йиллиги олдидан*

ЭЛ ЭЪТИРОФИНИНГ ТИМСОЛИ

ТОШКЕНТДАГИ Шароф Рашидов кўчасининг унга ҳайкал ўрнатилаётган майдонида шу кунларда иш қизғин. Ҳайкални ўрнатиш учун ажратилган майдон марказига яқин жойдаги дарахтлар кесилди, атрофдагилари буталанди. Қурувчилар сардори, участка бошлиғи Мўмин ака Ризаев шу хусусда қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Тўғри, дарахтлар кесилиб ва буталаниб майдон хийла очилиб қолди. Лекин, лойиҳада ҳаммаси кўзда тутилган. Қурувчиларимиз ҳайкал ўрнатилаётган майдонга постамент ўрнатиш, бетон йўлкалар ётқизиш билан бирга сунъий суғориш шоҳобчасини ҳам барпо этмоқдалар. Атрофни ободонлаштириш ишларига жуда катта аҳамият бериляпти, янги чимлар ва бошқа хил безакли кўчатлар ҳам ўтқазилаяпти. Бу тадбирлар натижасида майдончада ёз чилласида ҳам мўътадил иқлим барпо қилинади.

Шаҳар йўл қурилиши ва таъмирлаш трестига қарашли 2-таъмирлаш ва қурилиш бошқармаси қурувчилари майдончадаги қурилиш ва ободонлаштириш ишларини режа бўйича 30 октябрда битиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Бу ерда ҳайкалтарошлик комбинатининг тош йўнувчи усталари Николай Попов ва Александр Кочинковлар ҳам меҳнат қилаётирлар.

— Энг мураккаби ҳайкалнинг ўзини яратишда, — дейди Николай Попов.

Ҳақ гап. Ҳайкал яратиш осон иш эмас. Шунинг учун бу шарафли ва мураккаб вазифа республикамизда ўзининг санъати билан донг таратган ҳайкалтарош Яков Иосифович Шапирога ишониб топширилди. Я. И. Шапиронинг ишларини кўпчилик ҳамшаҳарларимиз яхши биладилар. У Космонавтлар шоҳкўчасидаги Жонибеков бюсти, пойтахтнинг Эски шаҳар қисмида ўрнатилган Шастри ва шу каби бошқа ҳайкалларнинг муаллифидир.

Шу кунларда ҳайкалтарошнинг қўними йўқ. Ҳали харсанг тош учун Ғазалкентга боради, ҳали ганч ва бошқа керакли хом ашёлар топиш учун шаҳардаги қурилиш хом ашёлари омборларига чопади, ҳали Бектемирдаги қуюв цехида бўлади. Яна Рашидов бюсти ўрнатилаётган майдончада постаментни қуяётган ҳамкасбларининг ишини кузатиши керак. Вақт эса чекланган. Лекин, бир неча марта қўнғироқ қилганимиздан сўнг у билан гаплашишга муяссар бўлдик.

— Айтингчи, иш ниҳоясига етиб қолдими?

Саволимизга Яков Иосифович лўндагина қилиб жавоб қайтарди:

— Бюстнинг қолипини аллақачон олиб, ўзини қуйиб ҳам бўлганмиз. У мисдан қуйилди. Ҳозир сайқал бериш ишлари билан бандман.

— Ишдан ўзингизни кўнглингиз тўлдими?

— Буни ўрнатилганидан сўнг одамларнинг ҳукмига ҳавола қиламан. Мен санъаткорман. Айтишим мумкин бўлган гапни яратган асаримда ифода этишга ҳаракат қилдим. Иш жараёнида Шароф аканинг рафиқаси ва фарзанди фикр-мулоҳазаларини ҳисобга олдим. Асарга баҳо бериш одамларга ҳавола.

Ҳайкалтарош Я. И. Шапиро камгап ва камсуқум одам экан. Ўз иши ҳақида барибир ортиқ сўз айтмади. Бу санъаткорнинг навбатдаги асари ҳам Ўзбекистонимизнинг ривожига улкан ҳисса қўшган буюк давлат ва жамоат арбоби, халқимизнинг севикли фарзанди Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллигига муносиб совға бўлиши шубҳасиздир.

Сунват АЗЛАРОВ.

СУРАТЛАРДА: (чапда тош йўнувчи Николай Попов; (ўнгда чапдан) гранитчилар Тоҳир Муҳитдинов, Юрий Ковечников, бош муҳандис Шокир Сагинтаев ва участка бошлиғи Мўмин Ризаевлар лойиҳа устида; қурилиш майдонида.

Рустам Шарипов суратлари.

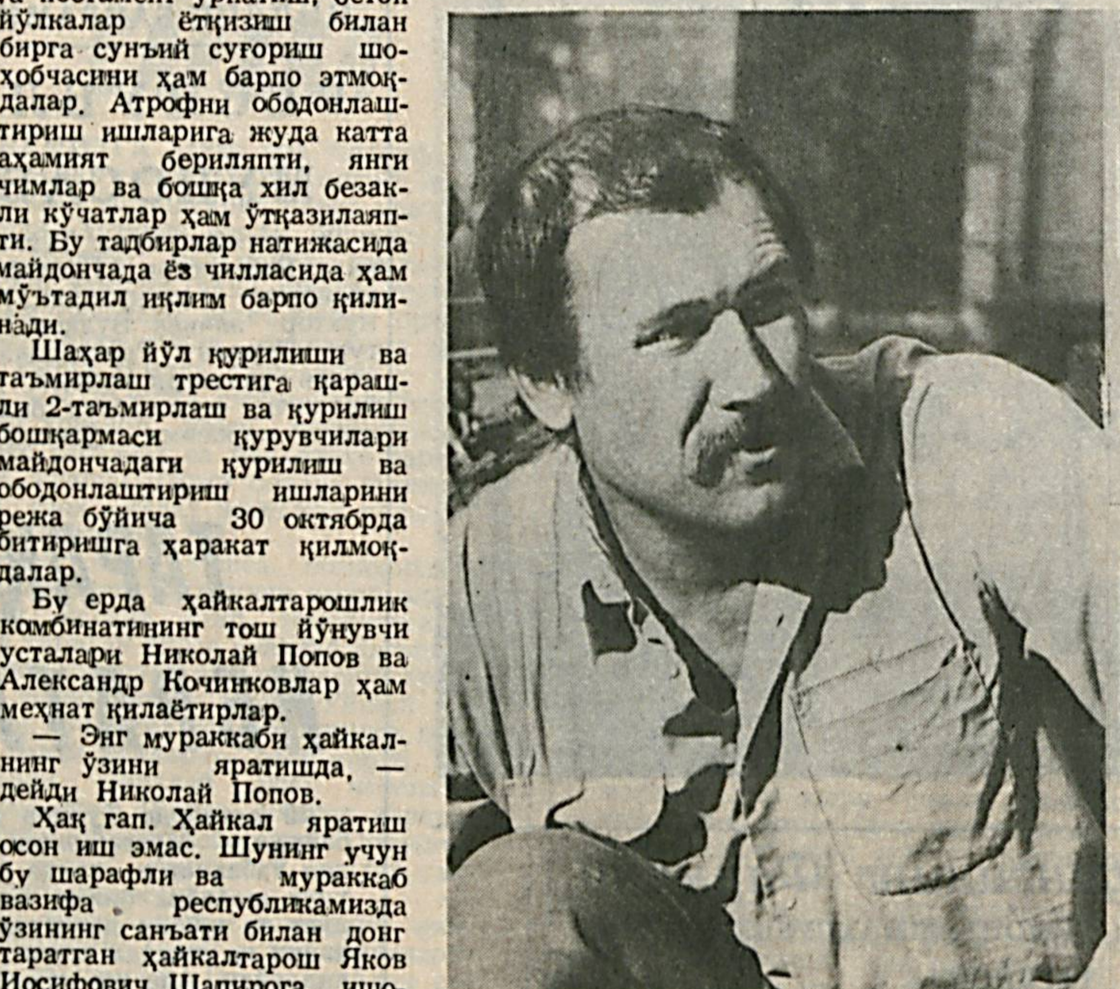

* *Ихчам тақриз*

ВАҚТ— БУЮК ҲАКАМ

«ҚУЙИНГКИ, 1987 йил 25 февралдан 26 февралга ўтар кечаси, соат 2 лардан кейин эл-халқни ухлатиб, тумонат одамлар қатнашувида (булар нуқул формадаги қуролланган аскарлару миршаблар эди) ишни бошладилар. Жуда ваҳимали манзаранинг гувоҳи бўлдим. Ёпирай! Махсус эксперт орқали кўзни қамаштирувчи сон-саноқсиз барқ (прожекторлар) нурида турли-туман. техника ёрдамида қабрни очишга тутиндилар... Эҳ, малъунлар...»

Изтироб нидолари. Бошдан ўтган, кўз кўрган бундай мудҳиш воқеани қаламга олиш тугул, эслашнинг ўзи нақадар оғир: «1983 йилдан кейин салкам етти йил давомида жумҳуриятимизда содир бўлган ур-сур, васваса, хунрезликларни, мудҳиш воқеаларни эсласам юрагим орқага тортиб кетади. Мен ҳам, Дониёр (Чингиз Айтматовнинг «Жамила» қиссасидаги Сеит Дониёр — М. А. — А. Х.) сингари келинг, биродарлар, ўша акамни ва аянчли кўргиликларни эсламай қўя қолайлик, дегим келади. Лекин начора, дилингдагини тилингга чиқармасанг, тарс ёрилиб кетай дейсан, киши».

Бу сатрлар яқиндагина босмадан чиққан Асил Рашидовнинг «Акам ҳақида» номли рисоласида ўз аксини топган. Асил Рашидов иқтидорли олим сифатида адабиётшунослик оламида яхши маълум. Аммо зикр қилинаётган рисолада гап бадиий ижод эмас, балки акаси Шароф Рашидов ва унинг номи билан боғлиқ бўлган воқеалар хусусида боради.

Асил Рашидов — табиатан содда, камтар, дили пок инсон. Бу одам ҳаётда ниманики ният қилган бўлса ҳаммасига ўзининг ҳалол, заҳматли меҳнати билан эришган. Агар у кишида озгина кибор ёки мансабпарастлик бўлганида акаси Шароф Рашидов даврида данғиллама уйлар қуриши, хоҳласа, амалдор бўлиши ҳам мумкин эди. Лекин домла ўша кунларда ҳам ҳеч бир инсонга овозини бироз кўтариб гапирганлигини эшитган эмасмиз. Аксинча, Асил ака тинимсиз меҳнат қучоғида бўлди. Илмий тадқиқотлар билан бир қаторда туркий халқларнинг фахри ва ифтихори бўлган Чингиз Айтматов асарларини юксак маҳорат билан ўзбек тилига таржима қилди. Аммо шу покиза инсон бошида ҳам кўргиликлар бор экан. Акаси Шароф Рашидов вафотидан кейин тортган ҳам жисмоний, ҳам руҳий азобларни фақат ёлғиз ўзигина ҳис қилиши мумкин: «Орадан ўтган ўн йил ичида биз «рашидовчилар» юз йилга қаридик». Қанчалик оғир бўлса-да, илоҳим, у машъум кунлар бир оғир тушдай, саробдай ўтиб кетгани рост бўлсин».

Биз Асил Рашидовнинг табиати ҳақида бежиз тўхталмадик. Негаки, фақат юксак қалб эгаларигина бор ҳақиқатни рўй-рост айта оладилар. Айримлар рисолани ўқиб, бошқача хаёлларга ҳам бориши эҳтимолдан ҳоли эмас. Яъни, «Боплаб ўч олибди» деб ўйлашса, ундайлар янглишадилар. Мен ҳеч кимга «Ҳорманглар энди! Ҳолларинг қалай? Худога беҳад шукр. Ҳақиқат рўёбга чиқадиган кун ҳам келар экан-ку! — дея таъна тошларини айтмоқчи эмасман. Биламанки, парвардигорга ҳам, бандасига ҳам ёқмайди бундай шаккоклик. Бунинг устига, уларнинг ўзлари ҳам сувдан қуруқ чиқишмади. Ўз туҳмату маломатларининг «мукофотини» рўзи маҳшарни ҳам кутиб ўтирмай, шу ёруғ дунёнинг ўзида олишди».

Тўғри, айрим ўринларда қайсидир дилларга оғир ботадиган гаплар ҳам айтилган. Бизнингча, бундан ўзгача бўлиши мумкин эмас. Аммо энг асосийси Асил Рашидов ҳақ йўлида виждон амри билан қўлига қалам олган: «Мен» акамнинг укаси» бўлганим учун эмас, балки оқни оқ, қорани қора деб тарбияланганимдан ўзим билган гапларни айтмоқчиман. Чунки узоқ йиллар мобайнида у кишининг қутлуғ даргоҳида яшаб, қай йўсинда ишлашини, одамларга нисбатан қандай муносабатда бўлганини билар эдим».

Ҳа, Шароф Рашидовнинг ҳаёт йўллари, унинг беғубор болалиги, маънавий туйғулари ҳақида ҳеч ким унинг ўз жигаргўшаси Асил ака даражасида ёзиши қийин. Давлат арбобининг сиёсий фаолияти ҳақида айтиладиган гапларнинг ҳаммаси ҳали олдинда. Энг буюк ҳакам — вақт. Худди шу вақт ҳамма нарсани ўз жойига қўяди. Вақт шафқатни билмайди». Лекин Шароф Рашидовнинг ички маънавий дунёси, инсоний қиёфасини тўлақонли тасвирлаш учун бизнингча домла ўз изланишларини давом эттириши керак. Зеро, бу келажак авлодлар олдидаги бурч ҳисобланади. Шу маънода истардикки, Асил Рашидов «Акам ҳақида» деб номланган рисоласини бошланган ишнинг дебочаси, деб билсалар.

Китобчани ўқиб эътиқодсизлик, буқаламунлик инсон боласи учун энг ҳазарий хислат эканлигини юракдан ҳис этасиз. Ундаги қайдлар ҳар биримизни кўзни тийракроқ очишга ундайди.

Анваржон ХИДИРОВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат муаллимлар институтининг ўқитувчиси.

Муҳаммадбек АҲМЕДОВ,
илмий ходим.

* *Ишбилармонлик—бозор талаби*

КИЧИК КОРХОНАНИНГ ИЛК ҚАДАМЛАРИ

ИНСОН ким бўлишидан қатъи назар, қандайдир бир ишни бошлар экан, албатта юрагида эзгу нияти бўлади.

Амирилло Муқимов ҳамда Амир Тошпўлатовлар ҳали ёш. Яқиндагина институтни тамомлаб, катта йўлга қадам қўйишган бу йигитлар Тошкент тўқимачилик машинасозлиги бирлашмасида турли вазифаларда ишлаб, бирмунча тажрибага эга бўлишди. Ўтган йилнинг бошларидан уларнинг иккаласи ҳамкорликда кичик корхона очишди. Орадан кўп ўтмай, дастлабки маҳсулотлар чиқа бошлади. Биз Амир Тошпўлатовдан корхона фаолияти тўғрисида сўзлаб беришини илтимос қилдик.

— Президентимиз Ислом Каримов оламшумул ишларга қўл урмоқда. Шулардан энг муҳими, халқ истеъмол молларини кўпайтиришда ишбилармонлик анъаналаримизни қайтадан йўлга қўйиш, айниқса тадбиркор ёшларни бу ишга жалб қилишдир. Чет эл ишбилармонларининг Ўзбекистонга кириб келишида йўлларни кенгроқ очиш, уларнинг билим ва тажрибаларидан фойдаланиш, аҳоли кўп яшайдиган қишлоқ ва шаҳарларимизда қўшма корхоналар қуриш, бободеҳқонларимиз ва чорвадорларимиз етиштираётган хом ашёни жойларда қайта ишлашдан иборат. Мақсад жуда тез фурсатлар ичида аҳолининг халқ истеъмол молларига бўлган талабини қондирган ҳолда четга хом ашё эмас, тайёр маҳсулотлар сотиш.

Албатта бу ишлар бир, икки кишининг қўлидан келмайди. Шунинг учун ҳам ҳозир Тошкент шаҳрининг ўзида бир қанча кичик корхоналар фаолият кўрсатмоқда. Бизнинг «Муқимий» кичик корхонамизнинг ташкил топганига эса ҳали бир йил ҳам бўлгани йўқ. Аммо шу давр ичида ҳар хил мебеллар, эшик, ромлар, мебеллар тўплами, люстра ва шунга ўхшаш ҳозирги кунда энг зарур бўлган халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаришга эришдик.

— Амиржон айтингчи, хом ашёни қаердан оляпсизлар!

— Тошкентдаги жуда кўп корхоналар билан шартномалар тузганмиз. Ўша корхоналардан ҳар хил чиқиндиларни оламиз. Биргина корхоналар эмас кўча-кўйда, у ер, бу ерда ётган металлар, ёғочларни териб келиб қайта ишлаймиз ва ундан маҳсулот қилиб чиқарамиз. Булар эса бизга арзонга тушади.

— Ишлаб чиқарган маҳсулотларингизни кимлар орқали сотасизлар!

— Бизнинг маҳсулотлар шаҳардаги барча дўконларда сотилмоқда. Базалар билан ҳам ҳамкорликда ишлаймиз. Ҳамма иш қонуний асосда ҳужжатлаштирилади. Кўраётган фойда саноат қурилиш банкига бориб тушади. Банкда корхонанинг счёти бор. Ўша счётдан янги қўшма корхоналар қуришда ва бошқа ишларда фойдаланишимиз мумкин.

— Демак, қўшма корхоналар қуришга ҳам киришиб кетган бўлсангизлар керак!

— Албатта, директоримиз Амирилло Муқимов асли бухоролик. У Бухоро вилоятидан 20 гектар ер олишга эришди. У ерга хоҳласак қишлоқ хўжалик экинлари экамиз, хоҳласак бирон бир корхона қуришимиз мумкин. Мен эса Ургутданман. Ургут район Облақул Узоқов номидаги жамоа хўжалиги билан биргаликда ғишт заводи қуриш бўйича келишиб олдик. Худди ўша ерда турккиялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда яна бир қўшма корхонани қуриш ниятимиз ҳам бор. Туркиялик дўстларимиз бизга Германиянинг энг замонавий технологияларини олиб келиб ўрнатмоқчилар. Унда ҳар хил чармдан ишланадиган пойабзаллар, кийим-кечак, крассовкалар, сумкалар ишлаб чиқарилади.

— Бир суҳбатда Туркияга бориб келдим деган эдингиз. Туркия сафари, у ерда орттирган дўстларингиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

— Ўтган бир йилнинг ичида иш юзасидан Туркияга уч марта сафар қилдим. Сафар таассуротларини айтадиган бўлсам, ўзи бир китоб бўлади. Туркия мамлакати дунёдаги бой, ривожланган мамлакатлардан бири экан. Кўчалари тоза, одамлари меҳрибон, айниқса ўрта осиёликларни жуда ҳурмат қилишар экан. Ким билан суҳбатлашманг, худди ака-укалардек ўзларига яқин олишади. Уйларига таклиф қилишади. Дўконлари ҳар хил маҳсулотларга лиқ тўла. Ҳар бир қаватли уйнинг биринчи қавати дўкон.

Мен у ерда жуда кўп дўстлар ҳам орттирдим. Айниқса Ризе шаҳрида истиқомат қилувчи дўстим, ишбилармон Мироз Чаткал билан жуда яқин бўлиб қолдим. У асли фарғоналик экан. Миллати ўзбек. Келажакда у билан ҳамкорликда қўшма корхоналар очиш учун келишиб олдик. У менга Тошкентда хусусий дўкон очишимиз учун ёрдам берадиган бўлди. Фурсатдан фойдаланиб, қолаверса ҳозир «Тошкент оқшоми»га обуна қизғин бораётган дамда мен ушбу газетани кўп йиллардан бери ўқиб келаётганлигимни айтмоқчиман. Бу йил ҳам газетага обуна бўлдим. Ўйлайманки, газетада биз ишбилармонлар фаолияти тўғрисида ҳам кўплаб хабар ва мақолалар бериб борилади.

Бобомурод ИМОМОВ суҳбатлашди.

* *Олий ўқув юртларида*

Катта таассурот қолдирди

ТОШКЕНТ Давлат университети ўзбек филологияси факультети «Сўзсеварлар» тўгараги қатнашчиларининг ташаббуси билан яқинда қизиқарли тадбир ўтказилди. Бу ерда ўтказилган тил байрамига шу соҳанинг таниқли намояндалари таклиф этилди. Ўзбек филологияси факультетининг декани, туркий филология кафедрасининг мудири, Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор И. Қўчқортоев, профессор К. Назаров, академик Ш. Шоабдураҳмонов, Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор А. Ҳожиев ва бошқалар ўзбек тилшунослигини тараққий эттириш борасида амалга оширилган ишлар, ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар ҳақида фикр юритдилар.

⊙

2-ТОШКЕНТ Давлат тиббиёт институтида бўлиб ўтган байрам ҳам унинг қатнашчиларида катта таассурот қолдирди. Профессор Қўчқор Хоназаров ўзбек тилининг дунёда тутган ўрни ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» рисоласида ёритилган ғоялар ҳақида мароқ билан сўзлаб берди. Шоира Гулчеҳра Жўраева, Муқимий номли ўзбек Давлат мусиқали театр бир гуруҳ санъаткорлари ўзларининг шеър ва қўшиқлари билан ушбу байрамга файз киритдилар.

Толиб ЭРНАЗАРОВ,
Шарофиддин ТУЛАГАНОВ.

Илмий анжуман

ТУРКИЯ ва Ўзбекистон Республикалари ўртасидаги алоқалар кундан-кунга юқори поғонага кўтарилмоқда. Яқинда Тошкент Давлат иқтисодиёт университетида «Туркия модели — Ўзбекистон шароитида» деган мавзуда илмий-ўқув услубий анжуман бўлиб ўтди. Гап шундаки, иқтисодиёт университетининг бир гуруҳ профессор-олимлари икки ой мобайнида Анқара, Истамбул ва Туркиядаги бошқа олий ўқув юртларида бўлиб, Туркия иқтисодиёти, унинг ривожланишининг асосий йўлларини пухта ўрганиб қайтишган эди. Туркияда бўлган мутахассислар анжуман қатнашчиларига Туркия иқтисодиётининг бошқарилиши, Туркияда ҳисоб ва ҳисобот тизими, туризмнинг ривожланиши ва унинг асосий омиллари, маорифнинг ҳолати, уни ташкил қилишнинг асосий турлари ва қийинчиликлари, олий таълим тизимида мутахассислар тайёрлаш, таълим тизимида пуллик ўқишнинг ташкил этилиши ва шунга ўхшаш соҳалар бўйича тўплаган тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Ғофур ЖАМОЛОВ.

Олимлар тажрибахонасида

ҚУЁШ ҲАРОРАТИ БЎЙСУНДИРИЛМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Физика-техника институти таркибида «Физика — қуёш» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг тузилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамай, тез орада бу ер тадқиқотлар ўтказиладиган илмий марказга айланди.

Бирлашма мутахассис ва олимлари чексиз қуёш иссиқлигидан фойдаланишни асосий вазифа қилиб белгилаб олишган. Айни пайтда махсус қурилмаларнинг намунавий нусхаларини ишлаб чиқиш, уни тажрибада синаб кўриш ва халқ хўжалигига тадбиқ қилиш устида изланишлар олиб борилаяпти. Бундай масалани ҳал қилиш учун олимлар фикрича республикамизнинг табиий иқлим шароити мос тушади. Чунки, бунда бир йилда булутсиз кунлар 250—270 кунни ташкил қилади.

ҲОЗИРГАЧА қуёш сув иситгичларнинг бир неча тури ишлаб чиқилиб, амалда фойдаланишга топширилди. Улар асосан турар жой бинолари, маиший хизмат нуқталари, қишлоқ хўжалик ва чорвачилик томорқаларини иссиқ сув таъминотида асқотмоқда. Бу иситгичлар ёрдамида бир кунда 70—80 литр сувни қуёш ҳарорати ёрдамида 60—70 фоизгача иситиш мумкин.

Қуёш ҳароратини бўйсундириш йўналишларидан яна бири уни электр энергиясига айлантириш ва ундан фойдаланишдир. Бирлашма ижодкорлари шу соҳада ҳам улкан ютуқларга эришдилар. Қуввати 0,5—1 киловатта эга бўлган қуёш электр станциялари, мухтор электр станциялар яратилиб, синовдан ўтказилди. [illegible]

[illegible]

Назира ҚУРБОН қизи.

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг

ЯНА ЖУНА ҲАҚИДА

ҒАРОЙИБ қобилият соҳибаси Жуна Давиташвили, унинг сеҳрли қўллари ва ғайри табиий даволаш усули ҳақида газета ва журналларда кўп ёзишган, радио ва телевидениеда унинг тўғрисида кўрсатув ва эшиттиришларни миллионлаб одамлар кўрганлар ва эшитганлар. Кўпчиликни лол қолдирган, минглаб беморлар дардига даво топган Жуна тиббиёт ва унга қизиққан бошқа барча соҳалар учун очилмаган сир бўлиб қолаверди. Номи танила бошлаганда у кунига юзлаб беморларни кўрар, оғир беморларни кетма-кет даволаш учун 10 соатлаб ишлар, оқибатда ҳолдан тойиб, ҳатто у билан суҳбатлашиш учун келган мухбирлар билан ҳам гаплашишга куч тополмасди. Кейинроқ у кунига кўплаб беморларни қабул қилишга имкон берадиган олий санъатга эришдики, фан учун яна жумбоқ бўлиб ҳоришдан ҳам фориғ бўлиш йўлини топди.

Кейинги йилларда маҳорати юқори даражаларга кўтарилган маҳалда Жуна одамларга мумкин қадар кўпроқ ёрдам беришга уринади. Галдаги беморлар билан шуғулланар экан у қаторда ўз навбатини кутаётганларга ҳам бажонидил ёрдамлашади: «Қўлларингизни ёйинг, қувватни ҳис қилинг, уни тақсимлашни ҳис қилинг — шифо топишингиз шунга боғлиқ».

Бу сеҳрли ва ғайри оддий аёл ким ўзи? Қаерлардан пайдо бўлган? Унинг илдизлари ўзининг таъкидлашича ўтмишнинг олис қаърига, балки ҳатто ўзи ҳам тасаввурига сиғдира олаётган даврлардан ҳам йироқроққа кетади. У она қавмларини қадимги Осурия билан боғлайди. Маълумки, бу мамлакатнинг йирик шаҳарлари Бобил ва Ниневия риёзатчилари, мунажжимлари, шифокорлари билан машҳур. Ота-онаси уруғи ўтган аср бошларида Эроннинг Урмия кўли яқинида яшаган эканлар. Отаси Юваш Сардис урушидан аввал Совет Иттифоқига Эрондан иш билан келган, шу ерда уйланиб қишлоқда қолиб кетган, бир умр колхозда ишлаган.

Ҳар қандай фарзанд ота-онасидан ниманидир олади, Жуна эса қариндошларининг таъкидлашларича отасига жуда ўхшаб кетар экан.

— Отам гоҳо башорат қила оларди, — деб эслайди у кейинчалик. — Бир куни ўзидан катта ёшли дўстлари орасида у кутилмаган ва жиддий қиёфада улардан аввал ўлиб кетишини айтди. Дўстлари ишонишмади, албатта, лекин шундай бўлиб чиқди. Отам мени ҳаммадан яхши тушунарди. Қишлоқда мен ҳақимда «шидда», яъни жодугар деган миш-миш тарқалганини эшитиб қолганимда отамга уйдан қочиб кетаман дедим, лекин у мени юпатди. Ёдимда, тун кирганида отам юлдузли осмон ҳақида ҳикоя қилиб берарди. Ўшанда мен айни бир вақтнинг ўзида ҳам Ерда, ҳам бошқа минглаб сайёраларда яшаётганимни, ўзимни яхлит бир ҳолда ҳис қилолмаётганимни илк бора ҳис қилдим.

Бошқа воқеани ҳам эслайман. Отам беланги бўлиб ётарди, онам мени қўлига олиб яланг оёқларимни унинг белига қўйди. Товонларим бирданига ловуллаб қизий бошлади, мен қўрқиб кетдим. Кейин иссиқликни унча ҳис қилмай қўйганимда отам кулиб, энди ҳаммаси жойида деди.

Ун ёшларимда бир дугонамнинг қўлидаги сўгалга кўзим тасодифан тушиб қолди-ю, қизиқсиниб ушлаб кўрдим. Бир неча кун ўтиб сўгал кўкарди, кейин қуруқшади, оқаринқиради... ва тушиб кетди. Ўшанда бу воқеага эътибор бермагандим...

Қуйидаги фикрлар Жунанинг ғаройиб қобилиятини яна бир бор тасдиқлайди.

Ш. А. Ломидзе, Грузия Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари:

— Жунани турли пайтларда—эрталаб, кундузи ва кечқурун кузатдим. Унинг олдига кўплаб кишилар келишади. Дардлари енгиллашгач эса ҳеч нима қолдирмай, ҳеч нима бермай кетишарди. Жуна бунга мутлақо парво қилмас, унинг учун гўё шундай бўлиши керак эди.

— Аҳволим оғирлиги учун Жуна Давиташвили ҳузурига бордим, — деб эслайди оғир бемор В. Сучков. — 30 сеансдан кейин ўзим илк бор оёққа турдим ва қўлтиқтаёқ ёрдамида юра бошладим. Оёқларимдаги буткул йўқолиб кетган сезувчанлик ҳатто товонларимда ҳам тикланди. Аҳволим кундан кунга яхшилана борди...

Хуллас калом, Жунадаги кучнинг сири нимада? Чамаси аваламбор шундаки, у инсониятнинг кўҳна тажрибаларидаги энг яхши намуналарни, айниқса аждодлари — осурийларнинг бой анъаналари ва билимларини ўзига сингдириб, уларнинг барини такомиллаштириш ва амалда қўллашга ўзини фидокорлик билан бағишлади, бу борада ўзига хос ноёб усулни яратди.

Саид АЗИЗ тайёрлади.

Шаҳримизнинг энг тўридан Навоий бобомизнинг табаррук сиймоси кўрк тўкиб турибди. Эрта-ю кеч ёшу қари буюк шоирга ҳурмат бажо этишни ўз бурчи деб билади.

Рустам Шарипов сурати.

Долзарб мавзуда суҳбат

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ЎЗГАРИШЛАР БЎСАҒАСИДА

ҒОҲИДА кўча-кўйда, турли йиғинлардаги учрашувларда Ўзбекистон ойнаи жаҳони ҳақидаги билдирилган танқидий фикрларнинг гувоҳи бўпамиз. Бунинг боиси нимада? Ҳозирги кун иқтисодиётимизнинг оғир аҳволдалигимиi? Ёхуд 70 йил сиғиниб келган сиёсатимизнинг бирданига ўзгаришими? Балки бу соҳада меҳнат қилаётган ижодкор мутахассисларимизнинг билим ва шижоаткорлигини ошириш керакмикан? Агар биз бу саволларни давом эттирсак уларни охири кўринмаслиги турган гап. Томошабинларимизнинг ҳам айнан мана шу саволлар асосида танқидий фикр билдиришаётгани сир эмас, албатта. Шу муносабат билан биз Ўзбекистон ойнаи жаҳони бош режиссёри Маҳкам Муҳамедов билан суҳбатда бўлдик.

— Маҳкам ака, сизга яхши маълумки, кейинги вақтда халқимизнинг вақтли матбуотга бўлган қизиқиши анча ортди. Бу эса, халқ билан матбуот орасида қизғин баҳс ва мунозараларни, эътирозларни, танқидий мулоҳазаларни келтириб чиқармоқда. Буни Ўзбекистон ойнаи жаҳони фаолиятида яққол кўриш мумкин.

— Ҳа, мен сизни тушундим. Ҳақиқатан ҳам кейинги беш-олти йил ичида халқимизнинг вақтли матбуотга қизиқиши аввалгига нисбатан анча ортди. Ҳозирги кунда халқимиз бадиий асарлар ўқиш билангина эмас, газета ва журнал, телевидение, радио материалларини кўздан кечириб, уларни таҳлил қилиб бу борадаги ютуқ ва камчиликларни очиқ-ойдин айтмоқдалар. Бу яхши албатта. Аммо шуни ҳам айтиш керакки, ким нимани кўп ўқиса, нимани кўп эшитиб, кўрса, шу нарсани яхши билади. Уни таҳлил қилиб, яхшими, ёмонми — ўша нарса ҳақида ўз қарашларини баён этади.

Бизнинг Ўзбекистон ойнаи жаҳони ҳақида эътирозли фикр-мулоҳазалар бор экан, бу Ўзбекистон телевидениесининг ҳақиқий мухлислари кўп эканлигининг далолатидир.

Энди ўша фикрлар ҳақида гапирсам. Бизнинг ҳам камчиликларимиз етарли. Булар ҳаммаси оғир кечаётган иқтисодиётимиз, қолаверса ночор техник таъминотимиз билан боғлиқдир. Биз йиллар мобайнида эски техника воситаларидан фойдаланиб келдик. Биласизми, бу вақтда чет элда энг замонавий ускуналардан фойдаланилаётган эди. Биз кино съёмкани бошлаганимизда улар видео съёмкалардан фойдаланар эдилар. Ҳозирги кунда эса биз ҳам замонавий техникалар билан ишлашга ўтаяпмиз. Қарийб икки йил ичида айрим студияларимиз имконият даражасида таъмир қилиниб, янги техникалар билан таъминланди. Шу кунларда Японилдан келтириладиган янги БТЭКАМ тасвирга тушириш техникаси билан таъминланиш арафасидамиз. Агар биз ана шу аппаратларга, видео камераларга эга бўлсак кўрсатувларимиз яна ҳам қизиқарли ва сифатли бўларди.

Яна бир нарсани айтмоқчи эдим. Томошабинларимиз кўпроқ Ўзбекистон телевидениесини Россия телевидениесига нисбатан қараб танқид қилишади. Тўғри, Россия телевидениеси анча яхши кўрсатувлар тайёрлайди. Чунки, уларда яхшигина техник таъминот бор, маблағ ва имконият бор. Ахир улар чет эллардан келтирилган ҳар турдаги таъминот моллари билан таъминланиб тураду-ку.

Шукрлар бўлсинки, биз ҳам ўз мустақиллигимизга эга бўлдик. Ягона ўзбек давлати бўлиб дунёга танилдик. Қолаверса, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиб дунёнинг ҳар қандай ривожланган давлати билан бемалол мулоқотда бўлиш имкониятига эришдик. Ана энди барча соҳада бўлгани каби Ўзбекистон телевидениесида ҳам катта ўзгаришлар бўлиши табиий.

— Маҳкам ака, томошабинларнинг яна бир эътирозлари борки, у ҳақда тўхталмасликнинг иложи йўқ. У ҳам бўлса ижодий гуруҳ, режиссёр, муҳаррир, оператор, хуллас шу кўрсатув ижодкорларининг иш фаолиятидир. Улар ҳақидаги фикрингизни билмоқчи эдик.

— Мен ўзим ҳам шу ҳақда ўйлаб турган эдим. Саволингизга бош режиссёр сифатида, кўпроқ режиссёрлар фаолиятидан келиб чиқиб фикр билдирмоқчиман. Умуман мен ҳеч бир ижодкорни хоҳ режиссёр бўлсин, хоҳ ассистент, оператор, уларни камситмоқчи эмасман. Чунки яхшими, ёмонми, ҳар бир ижодкор меҳнат қилиб бирор бир нарса яратади. Аммо шуни айтиш керакки, ўз устида кам ишлайдиган режиссёрларимиз ҳам йўқ эмас. Биласизми, бундай режиссёрлар яхшиси бу соҳани тарк этиши лозим. Чунки бу даргоҳ санъат даргоҳи. Қолаверса, каттагина жамоа иш фаолиятини бутун бир жумҳуриятга, шунингдек, хорижий давлатларга намойиш этадиган жой. Яна шу нарсани айтиш керакки, яхши ёзилган сценарийни яна ҳам қизиқарли қилиб томошабинга тақдим этадиган ҳам режиссёр. Ўртамиёна сценарийни ҳам зўр қилиб томошабинга ҳавола этадиган ҳам режиссёр. Айнан шундай сценарийларга талафот келтириб томошабинга берадиган ҳам режиссёрдир. Шундай бўлгандан кейин албатта ҳар бир ижодкор доимо ўқиш ва изланишда бўлиши лозим.

Хабарингиз бор, кейинги вақтларда Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси вужудга келгандан сўнг ҳар бир ижодкор билан биз суҳбат ўтказиб шартнома асосида ишга қабул қилдик. Мана шу вақтда ҳам биз режиссёр ассистентларига алоҳида эътибор, талаб билан қараб ишга олдик. Ҳозирги кунда ёш режиссёр ва ассистентларимиз учун бир ойлик малака ошириш курслари ишлаб турибди. Бу курс ўзимизнинг Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси қошида очилган бўлиб, унда таниқли ва энг тажрибали режиссёрларимиз дарс беришмоқда. Жумладан Маннон Уйғур номидаги олий санъат институтида ҳам Ўзбекистон ойнаи жаҳони учун малакали ёш режиссёр ва телеоператор мутахассислари тайёрланмоқда. Имкониятга қараб яна биз уларни чет эл телевидениесига ўқув амалиётига ҳам жўнатишни режалаштириш ниятимиз йўқ эмас. Бу бизнинг ижодкорлар иш фаолиятида муҳим ўрин тутади. Умуман айтганда аниқ тизимдан кейин кўрсатувларимиз анча яхшиланиб бормоқда. Бундан кейин яна ҳам яхши бўлиб, томошабинларга манзур бўладиган кўрсатувлар тайёрланади деган умиддамиз.

— Юқорида сиз техника ҳақида гапириб ўтдингиз. Янги олинаётган ушбу техникалар ўз навбатида яна шу соҳа мутахассисларининг билимини оширишни талаб қилмайдими?

— Нимасини айтасиз, албатта яна шу техникаларда ишловчи режиссёр ассистентларимизнинг билимини оширишимиз лозим. Чунки, айнан улар шу техникаларда ишлашади. Бу борада биз керакли ўқув тадбирларини бошлаб юбордик. Энди ҳамма гап мутахассисларимизнинг шу билимларни чуқур эгаллашида.

— Шартнома ҳақида гапирдингиз. Сир бўлмаса айтсангиз, ижодкорлар билан шартнома қандай тузилди?

— Шартнома дегани аслида бу меҳнатга яраша иш ҳақи тўлаш дегани экан-да. Биз аввало ҳар бир ижодкорнинг у муҳаррирми, режиссёрми унинг билими, истеъдоди, изланишларини ҳисобга олиб улар билан шартнома туздик ҳамда унинг бажарилиш муддатини белгилаб олдик. Агар белгиланган муддат ичида ўша режиссёр ўзи устида ишламаса, билим ва истеъдодини оширмаса кейинги сафар у билан қайта шартнома тузилмайди. Бу — ўша режиссёр ишдан кетди деган гап. Ҳозирги кунда ҳар бир ижодкор ўзи устида ишлаб, яхшигина кўрсатувлар қилиш жараёнида юрибди.

— Ойнаи жаҳон қошида бадиий кенгаш тузилган эди. Яқинда ушбу бадиий кенгашнинг йиғини бўлиб ўтди. Йиғин қандай ўтди? Қайси масалаларни муҳокама қилди?

— Бўлиб ўтган кенгаш йиғинида асосан кўрсатувларнинг сифати, бадиий ва сиёсий савияси, олимларнинг ижодий маҳорати, эфирга чиқувчиларни кўрикдан ўтказиш борасидаги масалалар кўрилди. Йиғинда бадиий кенгаш аъзолари ва Ўзбекистон телевидениеси муҳарририятларининг раҳбар ходимлари иштирок этишди.

— Бадиий кенгаш аъзолари дедингиз. Улар кимлардан иборат?

— Уларнинг аксарият қисмини таниқли олим, ёзувчи ва зиёлилар ташкил этади. Ўткир Ҳошимов, Абдулла Орипов, Мирзо Кенжабек, Мурод Шарифхўжаев, Иброҳим Искандаров, Норбой Худойберганов, Сотимбой Холбоев ва бошқалар шулар жумласидандир.

— Келгусида томошабинларни ойнаи жаҳонда қандай кўрсатувлар кутади?

— Биз томошабинларга уларнинг талаб ва истакларидан келиб чиқиб, иқтисодиётимизнинг тараққиётини кўрсатиб берувчи оммабоп, қизиқарли бадиий-публицистик кўрсатувлар тайёрлашни режалаштирдик. Шунингдек, «Олтин бешик», «Хотира», «Мерос», «Ўзанини топар дарёлар», «Ўзлигинг намоён қил» каби тарихимиз, миллий, маънавий қадриятларимиз, маданий меросимизга, кундалик турмуш тарзимизга бағишланган кўрсатувларни ҳар бир вилоятларга бағишлаб ўтказишни лозим топдик. Бутун бир Ўзбекистон Республикаси ҳақида, унинг барча бойлиги-ю она табиати, саховатли кишилари ҳақида «Ватан бўйлаб саёҳат» деган кўрсатув тайёрлашни режалаштирганмиз. «Марҳабо, талантлар» кўрсатувини қайта тикладик. Шунингдек, «Ўзбекистон куйлаганда» каби мусиқий кўрсатувларни тайёрлашни давом эттиряпмиз. Яқин орада бу кўрсатувлар томошабинларга ҳавола этилади. Кино ва театр мухлисларини янги замонавий санъат намуналари билан хушнуд этишга бор кучимизни йўналтираяпмиз.

— Томошабинлар шу кунгача улуғ кишиларимиз ҳаётига ва ижодига бағишланган «Навоий», «Бобур», «Абдулла Қодирий», «Мозийдан бир саҳифа» каби видеофильмларнинг гувоҳи бўлдилар. Келгусида бу борада яна қандай видеофильмлар яратиш режалаштирилган?

— Шу кунларда Мақсад ака Юнусов Алишер Навоийнинг беш достони, «Ҳамса» асари устида ишлаяпти. Чўлпоннинг «Кеча ва кундуз» романи асосида яратилаётган видеофильмни тамомлаш арафасида. Режиссёр Хайбат Алиев, Тоҳир Маликнинг «Сўнгги ўқ» асари устида ишлаяпти.

— Сизнинг ўзингиз ижодкор, режиссёр сифатида томошабинларга Абдулла Қодирий ҳаётига бағишланган «Мозийдан бир саҳифа» видеофильми, «Ўзлигинг намоён қил», «Мерос» кўрсатувлари орқали яхши танишсиз. Ўзингиз ҳозир нималар устида ишлаяпсиз?

— Айни кунларда мен Эркин Воҳидовнинг «Иккинчи тумор» фожеий комедияси асосида телевизион видеофильм тайёрлаяпман.

— Видеофильмда бош ролларни кимлар ижро этишаяпти?

— Эркин Комилов, Одил Иногомов, Маҳмуд Дўстматов, Саида Раметова каби таниқли актёрлар таклиф қилинган.

— Ҳар бир инсонда орзу-умид, келажак режалар бўлади...

— Орзуим халқимга манзур бўладиган яхши телевизион санъат намуналарини яратиш, ҳозирги кунда ўз миллий қиёфасига эга бўлиб келаётган, юксалиш арафасида турган Ўзбекистон ойнаи жаҳони иш фаолиятига имконият даражасида ўз меҳнат улушимни қўшишдир.

Суҳбатдош
Ҳасанбой САТТОРОВ.

Фалсафий мушоҳадалар

ОДАМИЙ ОДАМ

Одамийликдан шон қучар одам,
Одам сонида-ку, йўқса барча ҳам.
Ҳусрав ДЕҲЛАВИЙ.

ЭЙ, одамий одам! Аллақандай сеҳру жозибанг бор Сенинг. Қай миллат вакили, қайси касб соҳиби, мартабангдан, ёшу жинсингдан қатъи назар, Сен бор жойда алоҳида файз, ўзгача бир шукуҳ, дилрабо ўктамлик ҳукм суради. Ўйга чўмиб, жавоб излайман. Нимада экан бунинг боиси?

Улуғ донишмандларимиздан бири Аҳмад Дониш шундай ёзган эди: «Агар тафаккур дарёсига чўмсанг, етти қават осмонни хаёлинг қутичасига жойлайсан;; агар хаёл қувватини ишлатсанг, етти қават Ерни фикринг токчасига сиғдирасан; агар қаҳру ғазабинг келса, йўлбарсни мушукдай ҳам кўрмайсан; агар меҳрибонлигинг тутар экан, бечора чумолини кипригинг устида сақлайсан; агар саҳийлигинг жилва қилса, кийган тўнингни муҳтожга бериб, ўзинг яланғоч қоласан; агар бахиллигинг тутса, қумурсқа оғзидаги донни талашасан; такаббурлигинг тутса, ўзимдан бошқа ҳеч ким бош кўтармасин дейсан; агар ҳиқду ҳасадинг қўзғалса, офтоб ёруғининг Ерга тушганини кўролмайсан; агар мартабангни оширсалар, худолик даъво қиласан...»

Азалдан то ҳанузгача яхшию ёмонни, эзгулигу ёвузликни ўзига қамраб олган башариятга нисбатан бобомизнинг бу хитобномаси мутлақо ўринлидир. Зеро, Сен азалдан то ҳозирги кунгача ижобий хислатлару олижаноб фазилатлар, покиза ниятлар, нурафшон орзу-умидлар билангина йўғрилгансан.

Эй, одамий одам! Бу фалак вужудингни не-не азоб-уқубатларга дучор қилмади: суякларинг зиндонларда чиритилди, бошинг дорларга осилди, юрагинг ўқларга нишон қилинди, аммо руҳинг, маслагинг асрдан асрга, даврдан даврга ўтиб, яшашда давом этиб келаётир. Бунинг боиси, танлаган йўлингдан орқага чекиниш, кўзлаган мақсадингдан воз кечиш, эътиқоддан юз ўгириш доимо табиатинг учун етти ётдир. Шунинг учун ҳам Сен қадим-қадимдан башариятнинг мангу юраги, қоядек метин таянчи, сўнмас машъали бўлиб келдинг, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолгайсан. Афсонавий Прометею Гилгамиш, Исою Муҳаммад алайҳиссалом, Спартаку Спитамен, Ибн Синою Жаржоно Бруно, Мансур Халложу Галилей, Маҳмуд Торобию Пугачев, Навоию Пушкин, Мхатма Гандию Лев Толстой, Чўлпону Пастернак, Файзулла Хўжаеву Андрей Сахаров янглиғ не-не мўътабар фарзандларимизнинг ҳамда тарих саҳифаларига тушмай қолган, аммо умри бўйи, ҳар қандай шароит ва вазиятда ҳам одамийлик таомилини муқаддас тутган неча минг-минглаб кишиларнинг қони туғён уради томирларингда.

Дилинг ёз осмонидек беғубор, шаффоф, тиниқ. Кўнгил салтанатида Меҳр-муҳаббат, Ҳамият, Саховат, Мурувват, Раҳм-шафқат, Ҳалоллик, Тўғрилик, Одиллик, Андиша-ибо, Нафосат каби туйғулар ҳокими мутлақ. Фикру зикринг, инонихтиёринг шулар измида. Ватанга, халққа, миллатга, шу йўл билан бутун инсониятга фидойилик кўнглинг подшоси, умринг муддаоси.

Ақл-заковатингнинг уфқи кенг, қамрови улкан, туби теран, эй одамий одам!

Меҳнаткашсан, азалдан. Сенинг учун меҳнатнинг оғиру енгили йўқ. Хоҳ жисмоний, хоҳ ақлий меҳнат билан шуғулланмагин, ўз ишингга ижодкор кўзи билан қарайсан, янгилик излайман. Иродаҳ чўнгликда кишини ҳайратга солади. Кўзлаган олижаноб мақсадларинг йўлига кўндаланг тушган ҳар қандай мушкулоту тўсиқларни енгиб ўтишга қодирсан.

Одоб бобида мумтозсан. Зероки, назокат билан муомала қилишда Сенинг олдингга ҳеч ким тушолмайди. Кексами-ёшми, эркакми-аёлми, танишми-бегонами, диндорми-даҳриймi, амалдорми-оддийми, ким бўлишидан, ирқи, миллатидан қатъи назар, ҳар бир киши алоҳида ҳурмат-эҳтиромга сазовор мўътабар шахс.

Жамиятимиз олдида турган муаммолар ва долзарб вазифаларни чуқур англашга интиладиган, шу туфайли ўз зиммасидаги масъулиятни тўлиқ ҳис этадиган, онгли, ижодкор, ўз фикри, ўз овозига эга бўлган тенг ҳуқуқли инсонсан. Сен фақат ҳозирги жамият эмас, айни вақтда келажак авлодлар олдида ҳам масъулиятли эканингни фаҳмлаб иш юритасан.

Фалсафий мушоҳадалар баҳонасида жавоҳирдан ҳам қадрли фазилатларингдан саралаб, кичик бир гавҳаршода тиздим. Шунинг ўзиёқ Сенинг нақадар мўътабарлигинг, кўркамлигингни яна бир бор тасдиқлаш учун етарли, эй одамий одам!

Содиқ АЛИМОВ.
фалсафа фанлари номзоди.

Раҳмдил ва меҳр-шафқатли бўлайлик

МУХТАБАР АЯНИНГ ЎКИНЧЛАРИ

ЯҚИНДА Шайхонтоҳур районидаги Саноат маҳалласида бўлганимда Минаввар Шоджонов оиласи тўғрисида эшитиб қолдим. Бу хонадонга ташриф буюрар эканман, мени остонада Минаввар аканинг ўзи кутиб олди. Суҳбат чоғида у кишининг очиқ кўнгил эканлиги шундоқ сезилиб турарди. Минаввар ака 1-Тошкент троллейбус депосида ҳайдовчи. Умр йўлдоши Муҳтабар опа эса Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли меҳмонхонада меҳнат қилади. Улардан фарзандлари тўғрисида сўраганимда Муҳтабар опа хўрсиниб деди:

— Уч нафар боламиз бор. Икки қизимиз ногирон бўлиб туғилишди. Кенжатойимиз эса соғлом.

— Қизларингизни мутахассис шифкорларга кўрсатдингизми?

— Семашко номидаги илмий текшириш институтидаги уқалаш хонасига, 5-болалар касалхонасига ва неврология бўлимига олиб бориб даволатдик. Афсуски, натижалар яхши бўлмади.

Минаввар ака мени қизлари олдига бошлаб борди. Хонада Феруза ва Муҳаббат китоб ўқиб ётишган экан. Чеҳраларидан кўп қийналишгани шундоқ сезилиб турарди. Бунинг устига хонадан чиқишмаганига кўп бўлган шекилли. Одамга ғамгин боқишади. Улар ҳам бошқаларга ўхшаб кўча айланишни, тоза ҳаводан нафас олишни хоҳлашади. Агар ногиронлар аравачаси бўлганда эди...

— Шу масала бўйича ёрдам сўраб, тегишли идораларга бордим, — деди Муҳтабар опа кўзларига ёш олиб. — Кейин поликлиникадан маълумотнома олиб, шаҳар ижтимоий таъминот бошқармасига ариза бердик. Аризам текширилмай қолди. У ерда ишлайдиган бир ходим эса:

— Болаларингиз энди 14 га кирибди. Яна икки йилдан кейин битта «Запорожец» машинага рухсат берамиз, — деди.

Ҳозирги кунда меҳр-шафқат ҳақида кўп гапирамизу ён-атрофимиздагилар Минаввар акага ўхшаб сарсон бўлиб юрганларга лоқайд ва бепарво қарайдиганлар ҳамон топилади. Наҳотки бир хонадонда балоғат ёшига етай деб қолган икки нафар қиз ўрнидан туролмай тўшакка михланиб ётса-ю, уларга мурувватдан дарак бўлмаса. Инсонга ҳамдардлик, меҳрибонлик қани?

Ҳошимжон САЙДАЛИЕВ.

СУРАТДА: Феруза (чапдан) Нигора ва Муҳаббат акс эттирилган.

ОДАТДА, байрамда кўнгилни хира қилувчи воқеалар ёдга олинмайди. Шундай бўлсада, ўзбек футболининг 80 йиллиги нишонланаётган йилнинг [illegible]

[illegible]

Журналист Эдуард Аванесовнинг «Ўн бир умид» номли рисоласида қуйидаги сўзлар бор: «1912 йили Фарғонада Ўзбекистон ҳудудида биринчи бўлиб «Скобелев (Фарғонанинг аввалги номи — Б. А.)лик футболчилар жамияти» тузилди. [illegible] Тошкентда ҳам [illegible] жамоалар дунёга келди. Сўнгра Андижон, Самарқанд, Қўқонда футбол жамоалари юз кўрсата бошлади».

Хўш, ана шу тузилган қатор жамоаларда кимлар тўп сурганлар? [illegible]

[illegible] ган жамоалар йўқ эди, дейиш ноўрин бўларди. Лекин 1921 йили ўтказилган II Ўрта Осиё олимпиадасида ғолиб чиққан Тошкентнинг «Олимп», 1927 йилнинг июлида Москва ва Ленинград шаҳарларида сафарда бўлган, 1928 йилги Бутуниттифоқ спартакиадасида [illegible]

...ри бўлмаганлигининг гувоҳи бўламиз. У ҳолда нима учун 80 йиллик тарихимиз саҳифаларида миллатдошларимизнинг исми-шарифлари бунчалар кам учрайди? Ёхуд, бизда маҳаллий истеъдодлар кам эдими? Балки бунинг сабабларини Россиянинг мустамлакачилик сиёсатидан излаш жоиздир? Шундай бўлса, «оғаларимизнинг» соясида тўп тепиб сипоҳлигича қолиб кетган, номи ҳеч кимга таниш бўлмаган, лекин бошқаларнинг шоҳликка қадар кўтарилиши учун ўз тупроғида замин яратиб берган юзлаб, минглаб ўзбек футболчиларининг ўтган умрларининг товони кимнинг бўйнида?

Ўзбек футболининг 80 йиллиги олдидан

СИПОҲ ЭМАС, ШОҲ БЎЛ!

муваффақият билан тўп сурарди, улар ҳатто, Туркистоннинг биринчи миллий жамоаси [illegible]

Тарихий манбаларга қараганда, Россияда дастлабки футбол жамоалари 1897 йили тузилган, 1911 йили эса Бутунроссия футбол иттифоқи таркиб топган. Демак, ҳар икки давлат футболининг ёши орасида атиги 10—12 йил фарқ бор, холос. Қолаверса, 1904 йили Бельгия, Швейцария, Дания, Нидерландия ташаббуси билан ФИФА таркиб топган. 1900 йилдан бошлаб футбол олимпиада ўйинлари таркибига киритилган, Англия (1900, 1908, 1912 йиллар), Канада (1904) терма жамоаларининг [illegible]

Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси 1960 йилдан 1991 йилга қадар собиқ Иттифоқ чемпионатининг олий лигасида танаффуслар билан иштирок этиб келди. Ўтказилган жами 22 мавсум мобайнида унинг сафида 206 футболчи тўп сурди (Э. Аванесов маълумоти). Шулардан (фамилияси талаффузига, ёзилишига кўра) 35—40 тасигина миллатдошларимиздир.

Ёхуд, собиқ СССРнинг энг яхши 33 футболчиси қаторидан турли йилларда ўрин олган етти спортчимизнинг биттасигина (Б. Абдураимов — 1968 йил) ўзбек фарзандидир.

Озроқ синчковлик билан футболимиз тарихига кўз югуртирсак, табиатимизнинг ажабтовур эканлигига яна бир бор ишонч ҳосил қиламиз.

Москванинг «Динамо», «Спартак», Киевнинг «Динамо» жамоалари камида 10 мартадан СССР чемпиони бўлдилар. Биз эса «Пахтакор»нинг икки маротаба 6-ўринни (1962, 1982 йиллар) эгаллагани учун осмонга кўтариб мақтадик.

Сўнгги мавсум ўрталарида «Пахтакор»га мураббий бўлиб келган Новиковга бирор ишни қойил қилмай туриб хизмат кўрсатган мураббий унвонини тақдим этдик.

Фарғонанинг «Нефтчи» жамоаси кўп йиллар мобайнида СССР чемпионатининг биринчи лигасига ўтиш баҳсларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритиб келди. Лекин, Иттифоқ футбол федерациясининг, ҳакамларнинг бевосита «раҳбарликлари» остида у яна иккинчи лигада қолаверди. Индамадик, жим турдик.

1979 йилги машъум фожиадан сўнг Тошкент юзлаб қўнимсиз футболчи-ю мураббийларнинг асосий масканига айланди. Биз эса кетганларининг ўрнига бошқаларини таклиф этавердик (ахир меҳмондўстмиз-да).

Натижада ҳар бир шаҳару қишлоғи истеъдодга тўла юртимиз футболи йўл бўйида ўсаётган мевали дарахтга ўхшаб қолди: ўтган ҳам тотиб кўради, кетган ҳам.

Хуллас, шоҳликни орзу қилдигу, сипоҳлигимизча қолавердик. Жаҳоннинг энг кучли жамоаси номига сазовор бўлган Бразилия, Италия (1934, 1938, 1982), Уругвай (1930, 1950), Англия (1966) каби давлатларга эмас, футболи ҳамин қадар Афғонистон, Хитой, Индонезия, Камбоджа, Греция, Эфиопия, Шри-Ланка каби мамлакатларга бориб тўп сурганимиздан хорижий сафарга бордик, дея қувониб юравердик.

Шукрлар бўлсинки, эзгу ниятлар рўёбга чиқди. Ўзбекистоннинг 80 ёшли гўдаги — футболи дастлабки мустақил қадамларини қўйяпти. Тўғри, хатолар кўп бўлди. Лекин ҳеч нарса қилмаган инсонгина хатога йўл қўймайди.

Истардикки, ўша хатолар келгусида сабоқ бўлсин. 80 йил ҳалол тер тўкиб келган камтарин, камсуқум футболимиз шоҳликка муносиб бўлсин. Ҳаётнинг шахмат тахтасидаги эллар ичинда ҳурмат-эътибори минорлар қадар юксак шоҳ бўлсин!

Шуҳрат ЗОКИРОВ.

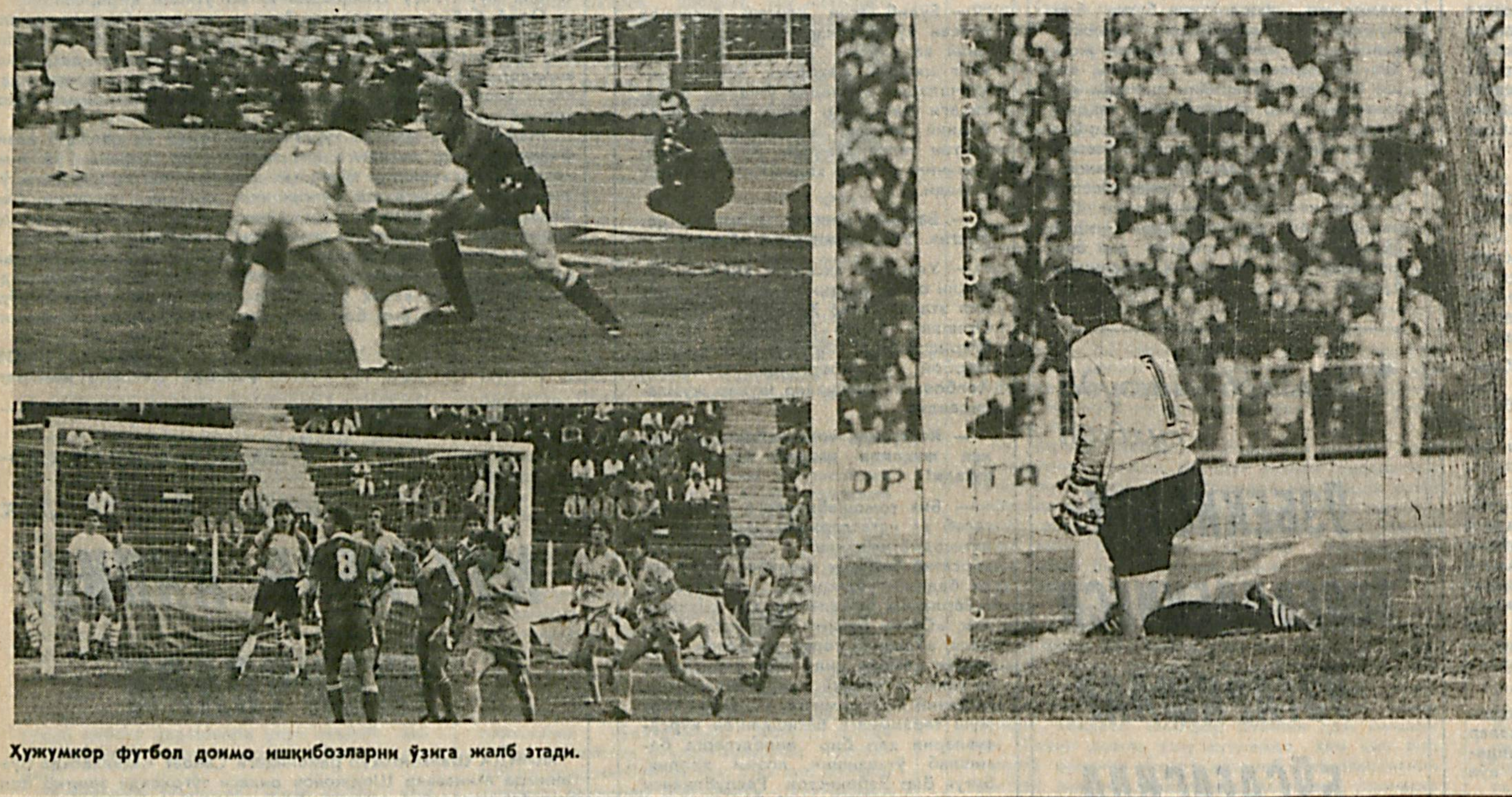

Ҳужумкор футбол доимо ишқибозларни ўзига жалб этади.

ИСТИҚЛОЛ шарофати билан Ўзбекистон Республикасининг дунёдаги обрўси ортиб бормоқда. Унинг қатор эътиборли жамиятлар, жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилотига, Халқаро Олимпия комитетига аъзоликка қабул қилингани бунинг ёрқин мисолидир. Бир неча ойлар муқаддам Ўзбекистоннинг ФИФАга аъзо бўлиши эҳтимоли ҳам йўқ эмаслиги хусусида гап-сўзлар пайдо бўлганди. Бу мавзу матбуотда атрофлича ёритилган, ҳатто «Спорт» газетаси ўзбек футболининг Европада ўйнагани маъқулми ёки Осиёдами деган рукн остида ишқибозлар мактубларини ҳам эълон қилганди. Республика спорти учун жуда муҳим бўлган ушбу масаланинг тақдири қандай ҳал этилди! Газетамиз таҳририятига келаётган хатларнинг аксариятида юқоридаги саволга аниқлик киритиб беришимиз сўралган. Муштарийларимиз илтимосини бажо келтиришдан аввал яқин ўтмишда, яъни шу йилнинг ёз фаслида бўлиб ўтган воқеани ёдга олайлик.

1992 йил, март. Ўзбекистон футбол федерациясининг биринчи вице-президенти Эльмар Аминов, Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Муҳаммад Бобур Маликов республикамизни ФИФАга аъзо 166 мамлакат қаторидан ўрин олиши масаласини ҳал этмоқ учун Цюрихга йўл олдилар. Москва шаҳридан учадиган самолёт вақти тўғри келмагани боис улар Санкт-Петербург ва Вена орқали узоқ йўл босиб, белгиланган манзилга етиб келдилар ва ФИФА раҳбариятига ёзма илтимоснома, Халқаро ташкилот Низоми, Регламентига қатъий риоя қилиш ҳақидаги мажбурият декларацияси, республика футбол федерациясининг ички тузилиши, тартиб-қоидалари ҳақидаги маълумотнома, Низомидан иборат қатор ҳужжатларни топширдилар. Очиғи, барчамиз ФИФАдаги ҳуқуқлари тикланган Болтиқбўйи давлатлари, ўша кунлари қизғин музокаралар олиб бораётган (бугунги кундаги тўлақонли аъзо давлатлар) Россия, Грузия, Украина вакиллари сафидан тез кунлар ичида Ўзбекистон ҳам ўрин олади, деган умид билан яшаётгандик. Афсуски, Халқаро футбол Федерациясининг 2—3 июль куни Швейцарияда ўтказилган конгрессида бу масала ижобий ҳал этилмади.

Сўнгги пайтларда нафақат мухлислар, балки оммавий ахборот воситалари орқали билдирилаётган турлича қарашларга ўз муносабатини билдиришни изоҳлаб беришни сўраб Ўзбекистон футбол Федерациясининг вице-президенти Наримон ака Жалоловга мурожаат қилдик.

ЯХШИ НИЯТ ЯРИМ МОЛ

— Халқаро футбол Федерацияси (ФИФА)ни ўзига хос қудратли империяга қиёслаш жоиздир. Спорт оламида катта ҳурмат-эътиборга сазовор бўлган бу ташкилотнинг дегани-деган, айтгани-айтгандир. Қолаверса, унинг ички тартиб-қоидаларига қатъий амал қилинади. Профессионал футболда якка ҳокимлик қилиб келаётган ушбу ташкилотнинг ҳар бир хатти-ҳаракати 1904 йилда қабул қилинган ва ўтган деярли 90 йиллик давр мобайнида атиги икки кичик ўзгартиш киритилган Низом доирасидан ҳеч қачон четга чиқмайди.

Юқорида айтилган икки ўзгартишнинг бири бугунги кунда айнан бизга тааллуқли бўлиб, унда ҳар бир футбол Федерацияси ўзи жойлашган қитъа футбол конфедерациясигагина аъзо бўлиш ҳуқуқига эга, деган фикр илгари сурилади. Тўғри, баъзилар Европада тўп сураётган Туркия, Исроил давлатлари ҳам Ўзбекистон каби Осиё қитъасидаку, дея савол бериши мумкин. Аввало, Исроил, Араб, мусулмон давлатларининг мазкур мамлакат билан алоқа қилишдан бош тортгани сабабли истисно тариқасидагина УЕФАга қабул қилинган, холос. Туркия масаласига келсак, унинг ҳудуди ҳам Европа, ҳам Осиё қитъасида жойлашганини унутмаслигимиз зарур. Ўзимизга қолсаку, футбол савияси нисбатан паст бўлган Осиёдан кўра Европада ўйнашни афзал кўрган бўлардик, лекин кўриб турибсизки, жуғрофий жиҳатдан олганда бундай қилишга ФИФА Низоми йўл қўймайди. Биз, албатта ўз таклифларимизни айтишимиз, футбол анчайин тараққий этган қитъада ўйнаш истагини билдиришимиз мумкин. Лекин, барибир, ҳал қилувчи сўз ФИФА томонда қолаверади. Қолаверса, Европада тўп суриш ҳуқуқига эга бўла олишимиз учун Осиё футбол конфедерациясининг расмий рухсати бўлиши шарт.

— Ўзбекистоннинг ФИФАга аъзо бўлиш масаласи яқин орада ижобий ечимини топади деб ўйлайсизми!

— Хулоса чиқаришга ошиқмайлик. Шу йилнинг 4 декабрида Халқаро футбол Федерациясининг навбатдаги конгресси бўлиб ўтади. Унинг кун тартибидан Ўзбекистоннинг аъзоликка қабул қилиш ҳақидаги сўровини кўриб чиқиш масаласи ҳам ўрин олган.

Демак, умид бор. Ким билади дейсиз, балки ушбу йилнинг сўнгги ойи, изғирин шамолли қиши Швейцариядан қувончли мужда келтирар?!

Балки ўзбек футболчиларига Ироқу Эрон, Ҳиндистону Покистон, Жанубий ва Шимолий Корея мамлакатларининг савияси паст бўлган футбол ўйинларида қатнашиш эмас, Европанинг энг кучли жамоалари билан рақобатлашиш насиб этар?! Албатта, нима бўлсада, эзгу ният қилган афзал. Ахир бежиз, яхши ният — ярим мол, демайдиларку.

Шуҳрат АРМОН.

Табиат ажойиботлари

ЧАШМА ВА ЎРГИМЧАК

ҚОЯ ёқасига ўтган тулкини кўриб, йўлини кесиб чиқай, деган ўйда чапга бурилдим. Айланиб чиққунимча, тулкидан ному нишон қолмади. Аттанг деб, яна каклик излашга тушдим. Овга қизиқиб кетганимдан сувга сероб Ақча сойдан узоқлашиб, қандайдир қоялар орасига тушиб қолибман. Тоққа овга борганда, албатта, сувдонни қуюқ фамил ёки кўк чой билан тўлдириб олиш керак. Агар бир-иккита анор олинса, ундан ҳам соз — нордонгина шарбат чанқоқни яхши босади.

Орқага қайтар эканман, наҳотки йўлимда биронта ҳам чашма учрамаса, деб атрофни кўздан кечирдим. Ўнг томонимдаги пастликдаги тоғолчага кўзим тушди. Олча тагида қуриган ариқчанинг изи бор экан: қирғоқларини ўт босган, баҳор ва ёз кунларида бу ариқда сув бўлган-у, ҳозир эса қуриб қолган. Демак, ариқнинг бошида бирорта чашма бўлиши керак... Бор экан. Суви кичкина чуқурчага жилдираб оқиб турибди. Бир амаллаб ичарман, деб эгилиб, чашма юзи ўргимчак тўрлари билан қопланганини кўрдим. Тўрга сон-саноқсиз ҳашаротлар, ҳатто иккита оқ капалак ва ниначи ҳам илинган экан.

Қаранг-а, ҳашаротлар бир томчи сув учун ўзларини ажал чангалига уриб, ҳалок бўлибдилар-а?! Бундан кейин келадиган ҳашаротларнинг ҳам тақдирлари аён.

Ҳа, сув қанчалар азиз эканини яна бир карра ҳис қилдим. Чидаб туролмадим, ердан новда олиб, тўрни йиртиб-йиртиб ташладим.

Ғофур ЖЎРАЕВ.

АНДИЖОНЛИК САНЪАТКОРЛАР ТАШРИФИ

ҲАМЗА номидаги ўзбек Давлат академик драма театри биносида Андижон вилояти бадиий ҳаваскорлик гуруҳларининг катта концерти намойиш этилди. Томошабинлар ҳаваскор артистлар ижросидаги андижонча тўйлар, аллалар, қадимий урф-одатларни зўр қизиқиш билан кутиб олдилар.

Водийликлар азалдан аския, қизиқчиликка мойилдир. Айниқса, аския пайрови тўпланганларга завқ-шавқ бағишлади. «Сумалак» дастасининг дастури давомли қарсаклар билан кутиб олинди. Меҳмонлар шу куни Андижон руҳи, унинг гўзал куй ва қўшиқлари-ю, ажойиб удумларини тўла намойиш этиб, томошабинлар қалбини қувончга тўлдиришди.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

ЛОЙИҲАЛАРДА — КЎРКАМ ҚУРИЛИШЛАР

«ТАШГИПРОГОР» лойиҳалаш институти муҳандис ва меъморлари қўлидан чиққан лойиҳалар гўзал Тошкентда қад кўтарган замонавий қурилишлар учун асос бўлиб хизмат қилиб келмоқда. Ана шу йирик даргоҳ иш бошлаганига 55 йил бўлди.

Ўтган давр мобайнида институт фаолияти ҳар томонлама кенгайиб, ижодий изланувчанлик ҳаракати атрофлича қулоч ёзди. Юксак дид ва билимдонлик билан яратилган лойиҳалар асосида бунёд қилинган кўркам бинолар шаҳримиз ҳуснига-ҳусн бўлиб турибди.

Бугунги кунда институт илмий жамоаси республикамиздаги бошқа йирик шаҳарларни янада кўркам қилишга ҳам муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Қарши савдо мажмуини тиклаш учун тайёрланаётган лойиҳада кўзда тутилган бунёдкорлик ишлари ўзининг тўла ифодасини топади. Шунингдек Кўқонда ҳам шундай савдо маркази ишга тушади.

Воҳид ВАЛИЕВ.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕРАДИОКОМПАНИЯСИ
ШАРОФ РАШИДОВ ФОНДИ

Атоқли давлат ва жамоат арбоби, адиб Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллигига бағишлаб

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

1992 йил 5 ноябрда

КАТТА ХАЙРИЯ КОНЦЕРТИ ЎТКАЗИЛАДИ

Концертга севимли хонандалар ва сўз усталари:

Ортиқ ОТАЖОНОВ, Олмахон ҲАЙИТОВА, Аҳмаджон ШУКУРОВ, Ғуломжон ЁҚУБОВ, Ғиёс БОЙТОЕВ, Оҳунжон МАДАЛИЕВ, Маҳмуджон АЗИМОВ, Насиба АБДУЛЛАЕВА, Муҳриддин ХОЛИҚОВ, Ботир МУҲАММАДХЎЖАЕВ, Обид, Собит АСОМОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Хайрия концерти ойнаи жаҳон орқали ёзиб олинади ва намойиш этилади.

Хайрия концертига ҳомийлар танланяпти.

Концертга қатнашиб, Шароф Рашидов фондига ҳисса қўшишни истаган ташкилотлар, корхоналар, биржалар, фирмалар ўз таклифлари ҳақида олдиндан хабар беришларини сўраймиз. Уларнинг коллектив бўлиб келишлари учун таклифномалар берилади. Коллектив буюртмалар биринчи навбатда қабул қилинади.

Телефонлар: 33-65-45; 33-20-36; 32-54-35.

КОРХОНА, ТАШКИЛОТ, МУАССАСА ВА КООПЕРАТИВЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар ҳокимлиги маҳкамаси қошидаги Ишларни бажариш ҳуқуқига рухсатномалар бериш бўйича комиссия ва шаҳар ободонлаштириш объектлари ҳолатини назорат қилиш бошқармаси қизил линиялар ташқарисида коммуникацион-муҳандислик, ободонлаштириш ишларининг ва турли қурилмалар ўрнатилишининг амалга оширилишини ўзаро мувофиқлаштириш мақсадида 1993 йилга режалаштирилган объектларнинг манзили ҳамда ишларнинг бажарилиш муддатлари кўрсатилган рўйхатлар ушбу эълон чиққан вақтдан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилга тақдим этилишини сўрайди: Пролетар кўчаси, 4-уй, 4-подъезд, 3-қават. Телефонлар: 33-52-66, 33-49-64.

Кўрсатилган муддат ичида мазкур рўйхатлар тақдим этилмаган тақдирда шу ташкилотларга ишларни бажариш ҳуқуқи учун рухсатномалар берилмайди.

«ЎЗБЕК-АМЕРИКА САВДО ВА МАДАНИЯТ КОРПОРАЦИЯСИ»

тажрибали, ўзбек тилини мукаммал биладиган (агар инглиз тилини билса яна ҳам мақсадга мувофиқроқ бўлур эди) бош ҳисобчи (бош бухгалтер)ни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ойлик маоши келишилган ҳолда берилади.

Телефон: 39-48-68.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Юнусобод ноҳияси, Карл Маркс кўчаси, 3-уй.

БУЮРТМАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Ш А Р Қ»

НАШРИЁТ-МАТБААЧИЛИК КОНЦЕРНИ

Босма маҳсулотларнинг қуйидаги турлари бўйича шошилинч ва оддий буюртмаларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— юмшоқ муқовали китоблар, брошюраларнинг ҳажми 384 қоғоздан ошмаслиги керак, формати $84\times108^{1/32}$, $70\times108^{1/32}$, $84\times108^{1/16}$, $70\times108^{1/16}$;

— рангли буклетлар, проспектлар, болалар учун мўлжалланган юмшоқ муқовали китобчалар, ёрлиқ (этикетка)лар, откриткалар ва босма маҳсулотларнинг бошқа турлари. Қоғоз формати 60×45 дан 90Х120 см. гача;

— рангли бўёқда бажарилган деворбоп гул қоғозлар ва текстуралар;

— буюртмачининг картонидан ясалган рангли қутичалар;

Сизнинг қоғозингиз ва бизнинг меҳнатимиз эвазига юқори сифатли бажарилган буюртмаларга эга бўласиз!

Қоғоз ёки босма материалларни топишда қийналсангиз, хотиржам бўлинг, Сизга уни биржа орқали харид қилишга ёрдам берамиз.

Босма маҳсулотларнинг тайёрланиш муддати қуйидагича:

тайёр матрица ва позитивлардан — 1 ойгача,

асл нусхадан, яъни оригиналдан — 2 ойгача.

Клише, шильда, бланк, канцелярия дафтарлари концерн қоғозидан чекланмаган миқдорда тайёрлаб берилади.

Мурожаат қилиш учун манзилгоҳ: 700083, Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси кўчаси, 41-уй.

Телефонлар: 33-80-07, 33-84-78, 33-90-50, 32-55-31.

ТЕАТР

А. НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/X да Дон Кихот, 29/X да Чио-Чио-Сан, 30/X да Севги афсонаси.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/X да «Хотинлар гап»идан чиққан ҳангома, 29/X да Соҳибқирон Темур, 30/X да Тақдир эшиги.

Иккинчи Тошкент давлат тиббиёт институти маъмурияти ва касаба уюшмаси қўмитаси Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари, Иккинчи Тошкент давлат тиббиёт институти болалар касалликлари кафедрасининг профессори, тиббиёт фанлари доктори **Марат Обидович ДАМИНОВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси.

Нашр кўрсаткичи 64690 • Босмага бериш вақти 11.30 • Босмага берилди 11.30. • Буюртма Г—345 • 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10